

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 6 MEI 1931

No. 801

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonnés, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postcheque- en giro-rekening No. 145192.

5 MEI 1931.

De vraag naar geld voor de Mei-termijn was, in verhouding tot de tijdsomstandigheden en de groote geldruimte, die reeds geruimen tijd heerschen, ook dit jaar zeer belangrijk, zoodat alle koersen verder stegen. Particulier disconto liep op tot $1\frac{13}{16}$ à $1\frac{1}{2}$ pCt. en de prolongatierente tot $2\frac{1}{2}$ pCt.; in vergelijking met de koersen van de vorige maanden dus niet onaanzienlijk hooger. Ook callgeld was sterk gezocht en kon bij de maandswisseling tot $2\frac{1}{2}$ à $2\frac{3}{4}$ pCt. stijgen. Nadat de ultimo gepasseerd was, trad een kleine ontspanning in voor particulier disconto, zoodat gisteren weder voor $1\frac{11}{16}$ pCt. te plaatsen was. De vraag naar wissels bleef echter nog zeer beperkt en bepaalde zich tot enkele adressen, terwijl de meeste geldgevers alleen voor hoogere koersen geneigd waren wissels te koopen.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank is de post binnenlandsche wissels toegenomen met ruim f 500.000. De post beleeningen is gestegen met bijna f 44 miljoen. Ook de post papier op het buitenland wijst een vermeerdering aan, en wel van ruim f 2 miljoen evenals de post diverse rekeningen onder het actief, welke met bijna f $2\frac{1}{2}$ miljoen is gestegen. De post munt en muntmateriaal wijst een toename aan van ruim f 260.000 uit hoofde van een vrijwel gelijke toename van zilveren munt.

De bankbiljetten in omloop namen toe met bijna f 60 miljoen; de rekening-courant-saldi verminderden met ongeveer f 11 miljoen, en wel voor ruim f 9

miljoen ten laste van het rijk en voor ruim f $1\frac{1}{2}$ miljoen ten laste van anderen. Het beschikbaar metaal-saldo daalde met bijna f $1\frac{1}{2}$ miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 54.

* * *

De wisselmarkt had deze week een kalm verloop en was onbelangrijk. De koersen waren onzeker; tenslotte hield de vaste stemming de overhand. Ponden verbeterden van 12.09 $\frac{1}{2}$ tot 12.10 $\frac{1}{2}$; Dollars kwamen van 2.4874 op 2.4883. Dollars noteerden in Londen 4.8625—4.8645—4.8630. Marken noteerden 59.25, na in den loop der week 59.22 te zijn geweest (Dollars tegen Marken 4.1995). Fransche Francs veranderden tenslotte ook slechts weinig 9.72 $\frac{1}{2}$ —9.72—9.72 $\frac{1}{2}$ (Ponden tegen Francs 124.42 $\frac{1}{2}$). Belga's 34.61. Zwitserse Francs 47.92. Lires 13.02 $\frac{1}{2}$. Peseta's 25.10—26.30—25.75. De Braziliaansche Milreis lager op 17%. Argentijnsche Pesos 78 $\frac{1}{2}$ —81 $\frac{1}{2}$ —80. Uruguay Peso 163.

De termijnen waren in den loop der week iets vaster; bij het aantrekken der wisselkoersen werd de marge tusschen contant en termijn weder iets grooter. De slotprijzen zijn voor 1- resp. 3-maands Ponden $\frac{3}{8}$ en $1\frac{3}{16}$ onder den contanten koers, Dollars 1 punt agio en 1 punt disagio, Marken 5 en 13 punten onder den kassakoers.

LONDEN, 4 MEI 1931.

Zoals te verwachten was hebben de laatste dagen van April zich gekenmerkt door vrij groote schaarschte van geld, zoodat de markt zich Donderdag nog voor een klein bedrag tot de Bank heeft moeten wenden. Het bankierssaldo in den weekstaat van de Bank van Engeland is dan ook ongewoon laag op f 49 miljoen. De goudvoorraad van de Bank blijft stijgen, ofschoon het tempo langzamer is dan zich eerst liet aanzien. Het ziet er echter naar uit, dat bij een verdere stijging van den Franckoers hier, goud uit Parijs naar Londen gezonden zal worden. Ook in Amerika zoude men dit liever zien dan verdere goudverscheppingen van Parijs naar New-York.

Disconto handhaafde zich op het voor het oogenblik vastgestelde marktminimum van $2\frac{9}{16}$ pCt.; de omzet is echter gering.

Het budget van Minister Snowden heeft over het algemeen geen ongunstigen indruk gemaakt, al is men zich wel bewust, dat in de budgettekorten niet wordt voorzien, maar dat deze door een paar handige maatregelen naar eene volgende periode worden verschoven.

DE KOERSDALING DER EFFECTEN EN DE INKOMSTENBELASTING.

Velen zullen zich verwonderd afvragen, of er verband bestaat tusschen de koersdaling der effecten en de inkomstenbelasting en met schrik misschien bedenken, dat zij dan het vorige jaar, toen de koersen reeds zoo sterk waren verminderd, zeker te veel hebben geofferd aan den fiscus. Laat ik den schrik wegnemen en geen te hooge verwachtingen wekken: in de meeste gevallen moet het koersverlies op het effectenbezit buiten beschouwing blijven bij de vaststelling van het inkomen. Maar toch kan het effectenbezit zich in een positie bevinden, dat de koersverschillen wel in het inkomen moeten worden verwerkt. Niet bij een particulier, een niet-zakenman: hij zal straks opnieuw een gevoelige daling van zijn vermogen constateeren in vergelijking met een jaar tevoren, misschien zelfs een daling, die zijn inkomen overtreft, maar van inkomstenbelasting zal hij niet worden vrijgesteld. Wel echter kan soms een zakenman met koersverschillen rekening houden. Soms, niet altijd. Aan de hand van de jurisprudentie van den Hoogen Raad zal ik eens nagaan welk effectenbezit daarvoor in aanmerking komt.

* * *

Tot goed begrip ga een korte uiteenzetting vooraf van wat de wet op de inkomstenbelasting verstaat onder inkomen. Niet alle baten, die aan iemand toevloeden, zijn inkomen. Een lot uit de loterij is bijvoorbeeld geen inkomen. Inkomen is alleen datgene wat opbrengst is van een blijvende oorzaak, een bron. De wet bepaalt welke bronnen van inkomen er zijn en verdeelt ze in vier groepen. Van elke groep geef ik een paar voorbeelden. Een stuk land, een huis is een bron van inkomen, de huur is de opbrengst (1ste groep: onroerende goederen). Een vordering, een effect zijn bronnen, de opbrengst is de rente of het dividend (2de groep: roerend kapitaal). Verder een betrekking, een bedrijf, met als opbrengst het salaris, de winst (3de groep: onderneming en arbeid). Als voorbeeld van de laatste groep noem ik het recht op pensioen, van welke bron het pensioen zelf de opbrengst is (4de groep: rechten op periodieke uitkeeringen van het leven afhankelijk). Dat een uit de loterij getrokken voordeel geen inkomen is, is nu wel duidelijk: deze bate is geen opbrengst van een bron, maar heeft een toevallige oorzaak.

In de eerste plaats moet men dus vragen of er al of niet een bron is. Is er geen bron, dan is er zeker geen inkomen. Maar indien er wel een bron is, is nog niet alle voordeel, welke het gevolg is van het bezit van de bron, inkomen. Men moet toch onderscheiden tusschen de opbrengst van de bron en de bron zelf. Gesteld een stuk land dat in een zeker jaar *f* 250 huur oplevert, stijgt datzelfde jaar *f* 400 in waarde. Alleen het bedrag van *f* 250 is opbrengst van het land, het bedrag van *f* 400 is geen opbrengst van de bron, maar waardevermeerdering van de bron zelf. Dit voordeel, ontstaan door waardevermeerdering van de bron, is geen inkomen. Inkomen is alleen hetgeen opbrengst is van een bron. Evenzeer zijn rente en dividend van effecten wel inkomen, maar blijven voor- of nadeelen door koersstijging of -daling buiten beschouwing.

Gewoonlijk is elk stuk land, elk effect een bron van inkomen. Maar het een zoowel als het ander kan zich in een positie bevinden, dat zij zelf geen bron van inkomen zijn, maar een onderdeel vormen van een andere bron. Tot de 3de groep, onderneming en arbeid, behoort nl. een zeer samengestelde bron van inkomen, de onderneming, het bedrijf. Het geheel der verrichtingen en het daarbij aangewende kapitaal, met inbegrip van vaste goederen, vorderingen, schulden, enz. vormt één bron van inkomen. Tot het bedrijfskapitaal kunnen ook effecten behooren. Het is niet

INHOUD.

Blz.

DE KOERSDALING DER EFFECTEN EN DE INKOMSTENBELASTING door <i>W. G. Douma</i>	422
Overzicht van door inwoners van Amsterdam te betalen belasting door <i>W. H. Meijburg</i>	423
Engeland's veranderende economische structuur door <i>H. Dunlop</i>	425
De toestand van onze haringvisserij door <i>P. E. van Kenesse</i>	427
AANTEKENINGEN:	
Provinciale en gemeenteleningen	429
Indexcijfers van Nederlandsche aandelen	432
MAANDLIJFERS:	
Overzicht der opbrengsten van het Staatsbedrijf der P.T.T.	432
Postchèque- en Girodienst	433
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	433—440
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

voldoende om tot het bedrijfskapitaal te behooren, dat het effect op de balans voorkomt. Vooral de kleine zakenman zet vaak zijn heele hebben en houden op de balans, ook zijn privé-vermogen. De opneming in de bedrijfsadministratie verandert natuurlijk niet den aard van het vermogen. Ook heeft de Hooge Raad beslist, dat effecten, slechts in pand gegeven tot zekerheid voor een bedrijfsschuld, geen deel uitmaken van het bedrijfskapitaal. Daartoe behoort alleen het vermogen, dat een wezenlijke rol speelt in de onderneming. Een tot het bedrijfskapitaal behoorend effect is geen bron van inkomen. Het effect is deel van de bron: het bedrijf. Het gaat dan niet meer om de vaststelling van de opbrengst van het effect, maar om de vaststelling van de opbrengst van het bedrijf, van de winst. Dat koersverschillen niet van invloed zijn op de opbrengst van het effect, doet hierbij niet terzake. Aan de orde is thans de vraag of ter bepaling van de bedrijfswinst, behalve met rente of dividend van bedrijfseffecten, ook met koersverschillen op die effecten rekening moet worden gehouden.

* * *

Het antwoord op deze vraag mag in de meeste gevallen bevestigend luiden, maar toch moet men ook hier nog weer verschil maken. Men onderscheidt bij het vermogen in een onderneming tusschen vlottend kapitaal en vast kapitaal. De Hooge Raad heeft in een van zijn laatste arresten over dit onderwerp als vlottend omschreven het kapitaal, dat ten behoeve van het bedrijf wordt omgezet, en als vast het kapitaal, dat bestemd is om, zooals het is, min of meer blijvend de verwezenlijking van het bedrijfsdoel te dienen. Vlottend kapitaal zijn bijvoorbeeld de voorraden, grondstoffen en producten; vast kapitaal de gebouwen en machines. Het is natuurlijk op de grootte van de winst van directen invloed tegen welke waarde de kapitaalsbestanddeelen op de balans worden opgenomen. Tusschen vlottend en vast kapitaal is nu een groot verschil in de wijze, waarop de balanswaarde wordt bepaald. Van het vlottend kapitaal kan men zeer in het algemeen zeggen, dat het op de balans mag worden gebracht voor de werkelijke waarde, bijv. grondstoffen, waarvan de prijs is teruggelopen, behoeven niet tegen inkoopsprijs, maar kunnen tegen den kostenden prijs op balansdatum worden opgenomen. Anders is het bij het vast kapitaal, waar men veel meer gebonden is aan den oorspronkelijken kostprijs. Wel kunnen z.g. afschrijvingen wegens waardevermindering door het gebruik in het bedrijf worden afgetrokken, maar de werkelijke waarde kan van het aldus verkregen bedrag sterk afwijken. Een voorbeeld. Een machine, gekocht voor *f* 10.000, kan vermoedelijk tien jaar dienst doen: de jaarlijkse afschrijving is dan *f* 1000. Al daalt de aanschaffingsprijs van zoo'n machine in het eerste jaar tot *f* 9000, dan zal toch de gekochte machine na een jaar gebruik op de balans moeten verschijnen voor *f* 9000, dus voor het bedrag, waarvoor men een nieuwe machine zou kunnen kopen.

Deze beschouwing was noodig, omdat naar de leer van den Hoogen Raad tot een onderneming behoorende effecten soms als vlottend kapitaal, in andere gevallen als vast kapitaal moeten worden aangemerkt. Behooren de effecten tot het vlottend kapitaal dan zullen ze op de balans kunnen worden gebracht tegen de beurskoers van den balansdatum. Hoewel in het kort reeds is aangegeven wat onder vlottend en vast kapitaal is te verstaan, zal ik dit ten aanzien van de effecten nog nader uitwerken. Tot het vlottend kapitaal behooren in de eerste plaats wel de effecten, welke zijn aangekocht ter belegging van tijdelijk niet benodigde gelden. Tijdelijk wil niet zeggen, voor korten tijd. Als men in het bedrijf verdiende, hoewel voorloopig niet benodigde gelden in de zaak laat in den vorm van effecten om te zijntijd bijv. voor uitbreiding over kapitaal te beschikken, heeft men te doen met vlottend kapitaal. Ook effecten, welke dienen tot het beleggen van fondsen, als assurantiefondsen, pensioenfondsen, enz., behooren tot het vlottend kapitaal. Al hebben de fondsen zelf een meer blijvende bestemming, de effecten kunnen voortdurend verwisseld worden. Aandeelen, die iemand, om klanten aan zich te binden; genomen had in door die klanten op te richten naamloze vennootschappen, zijn door den Hoogen Raad terecht beschouwd als vlottend kapitaal. Alleen de aankoop, niet het bezit van de aandeelen dient in zoo'n geval het bedrijfsdoel: de koper zal door zijn klanten niet leelijk worden aangekeken, indien hij de aandeelen dadelijk weer van de hand doet, daar het hen slechts om plaatsing te doen was. Iets anders is het natuurlijk, als iemand aandeelen koopt om zich ten behoeve van zijn zaak blijvend invloed te verschaffen in het bedrijf der bewuste N.V. Door het bezit van deze aandeelen wordt het bedrijfsdoel blijvend gediend, zij behooren tot het vaste kapitaal, waarover straks. Het geval deed zich voor dat effecten waren gekocht met kasgeld van het bedrijf om een blijvend bezit te vormen ten einde geregeld te kunnen worden beleend in verband met het verkrijgen van kasgeld. De Hooge Raad besliste, dat deze effecten behoorden tot het vaste kapitaal, zoodat het koersverlies niet ten laste van de winst gebracht mocht worden. De vraag of effecten als vast of vlottend kapitaal moeten worden beschouwd, wordt niet uitsluitend beheerscht door het doel van den aankoop. Het is zeer wel mogelijk, dat effecten, die oorspronkelijk zeker vast kapitaal waren, later tot het vlottend kapitaal gaan behooren. Aandeelen, aangekocht om invloed te oefenen in een bepaalde N.V., zullen het karakter van vast kapitaal verliezen, indien door verandering in het bedrijf het belang van den ondernemer bij den gang van zaken in de N.V. verdwijnt.

Thans nog iets over de effecten als vast kapitaal. Door enkele voorbeelden is reeds geschetst wanneer effecten, in den regel aandeelen, als zoodanig zijn te beschouwen. Evenmin als de andere bedrijfsmiddelen, zooals gebouwen en machines, verschijnen deze effecten op de balans voor de werkelijke waarde. De balanswaarde wordt ook hier in de eerste plaats bepaald door de aanschaffingswaarde. Deze kan worden verminderd met afschrijvingen, indien er een waardevermindering is, als gevolg van het beoogde gebruik in het bedrijf. Een bepaald percentage is hiervoor niet aan te geven: voor elk geval afzonderlijk moet de waardevermindering worden vastgesteld, zij kan geheel worden afgeschreven.

Met nadruk worde er echter op gewezen, dat niet elke waardevermindering tot afschrijving aanleiding geeft, maar slechts een waardevermindering, die een gevolg is van het gebruik, dat men zich voorstelde van de aandeelen in het bedrijf te maken, bijv. indien de aandeelen in een N.V. zijn aangekocht om een bepaalde concurrerende tak van het bedrijf van de N.V. stil te leggen ten behoeve van eigen zaak. Met een koersdaling, die niet het gevolg is van zulk

een bijzondere omstandigheid, kan in het geheel geen rekening worden gehouden bij het bepalen van de bedrijfswinst.

Opgemerkt wordt, dat tot nu toe alleen is gesproken over den invloed op de winst van de koersdaling van niet verkochte effecten. Ingeval van verkoop is 's Hoogen Raads opvatting voor de tot het vast kapitaal behorende effecten veel gunstiger. Ons hoogste rechtscollege heeft nl. als zijn meening te kennen gegeven, dat wanneer bestanddeelen van het vaste kapitaal ophouden voor het bedrijf te worden gebezigd, de meerdere of mindere waarde, welke alsdan tot uiting komt op de bedrijfsresultaten invloed behoort uit te oefenen. Op dezen grond zal een bij verkoop van tot het vaste kapitaal behorende effecten tot uiting gekomen verlies in mindering komen van de winst.

Deze uiteenzetting leert dus, dat voor het komende belastingjaar een zakenman, wiens bedrijfskapitaal gedeeltelijk bestaat uit effecten, het koersverlies op deze effecten ten laste kan brengen van de winst, behalve ten aanzien van de tot het vaste kapitaal behorende nog niet verkochte effecten. Op de balanswaarde van deze laatste zal de algemeene koersdaling van weinig invloed zijn.

W. G. DOUMA.

OVERZICHT VAN DOOR INWONERS VAN AMSTERDAM TE BETALEN BELASTING.

In het nummer van de Economisch-Statistische Berichten van 27 October 1920 werd een overzicht afgedrukt van de door een ingezetene van Amsterdam te betalen Rijksinkomstenbelasting, Vermogensbelasting en Gemeentelijke Inkomstenbelasting. Dit destijds op prijs gestelde overzicht heeft door de vele tariefswijzigingen zijn waarde verloren. Om nu een indruk te geven van het effect der ingevoerde Gemeentefondsbelasting, in het algemeen en van het door den Amsterdamschen burger in de naaste toekomst verschuldigde bedrag in het bijzonder, wordt bijgaand overzicht voor het belastingjaar 1931/32 gegeven.

De bedragen te betalen aan Personeele Belasting werden niet opgenomen, daar het op grond van deze heffing verschuldigde voor de in den staat aangegeven belastingschuldige met een bepaald inkomen, zoozeer kan uiteenloopen, dat een norm hiervoor niet kan worden gevonden.

Als type werd genomen de ongehuwde belastingplichtige, zoodat voor de Rijksinkomstenbelasting en Vermogensbelasting geen kinderftrek in aanmerking komt en bij toepassing van het tarief der Gemeentefondsbelasting f 100 voor ongehuwdenbijslag moet worden bijgeteld.

Nadere toelichting op eenige kolommen.

Kolom 3. Omdat het tarief der gemeente Amsterdam voor de bewerking werd gekozen, zijn de provinciale opcenten van Noord-Holland berekend.

Kolom 6. Tusschen kolom 1 en kolom 6 is verband gelegd. Het inkomen opgenomen in kolom 1 is op 5 pCt. van het vermogen in kolom 6 gesteld.

Kolom 11 geeft dan ook de te betalen belasting aan van een inkomen genoemd in kolom 1, verkregen uit het corresponderend vermogen van kolom 6.

Kolom 17 geeft het totaal van de Rijksbelasting vermeerderd met de gemeentefondsbelasting.

Kolom 19 geeft het totaal dezer belastingen, wanneer de inkomens uit vermogen zijn verkregen.

Achter de totaalkolommen is het percentage van het inkomen opgenomen, dat voor belasting moet worden afgezonderd.

Een vergelijking tusschen den belastingdruk per 1 Mei 1920 en 1 Mei 1931.

Putten we uit de oude gegevens, opgenomen in het nummer van 27 October 1920, dan vinden we markante verschillen, met ons overzicht. Dat deze vergelijking niet ten nadeele van de belastingschuldige

1931/'32 uitvalt, is te verwachten. Het vorige overzicht is gegeven in de periode van al te zwaren belastingdruk der na-oorlogsche jaren. Een belastingplichtige met een inkomen van f 5000 uit arbeid, betaalde in procenten van dat inkomen:

	1920	1931
Rijksinkomstenbelasting	4.53 pCt.	2.95 pCt.
Gemeentelijke Ink. Bel.	8.82 „	Fonds Bel. 3.70 „
Totaal	13.35 pCt.	6.65 pCt.

(1931: 6.70 pCt. minder)

Stamde dit inkomen van f 5000 uit f 100.000 vermogen:

	1920	1931
R.I.B. + Verm. Bel.	8.17 pCt.	8.57 pCt.
G.I.B.	8.82 „	3.70 „
Totaal	16.99 pCt.	12.27 pCt.

(1931: 4.72 pCt. minder)

Inkomen van f 10.000 uit arbeid:

	1920	1931
R.I.B.	5.78 pCt.	3.77 pCt.
G.I.B.	11.18 „	5.04 „
Totaal	16.96 pCt.	8.81 pCt.

(1931: 8.15 pCt. minder)

Inkomen van f 10.000 uit f 200.000 vermogen:

	1920	1931
R.I.B. + Verm. Bel.	10.07 pCt.	10.04 pCt.
G.I.B.	11.18 „	5.04 „
Totaal	21.25 pCt.	15.08 pCt.

(1931: 6.17 pCt. minder)

Inkomen van f 50.000 uit arbeid:

	1920	1931
R.I.B.	12.52 pCt.	8.21 pCt.
G.I.B.	16.58 „	7.63 „
Totaal	29.10 pCt.	15.84 pCt.

(1931: 13.26 pCt. minder)

Inkomen van f 50.000 uit f 1.000.000 vermogen:

	1920	1931
R.I.B. + Verm. Bel.	19.93 pCt.	17.60 pCt.
G.I.B.	16.58 „	7.63 „
Totaal	36.51 pCt.	25.23 pCt.

(1931: 11.28 pCt. minder)

Wij constateeren dus over de geheele linie een aanzienlijke verlaging. Deze belastingverlaging is:

- 1e. bij hetzelfde inkomen uit arbeid verkregen steeds grooter dan bij inkomen uit vermogen,
- 2e. bij de hogere inkomens procentisch grooter dan bij de lagere.

Werd in 1920 maximaal pl.m. 25 pCt. aan R.I.B. en Verd. Bel. II. tezamen geheven, nu loopt dit niet verder op dan 17 pCt., terwijl dit percentage eerst boven een inkomen van f 50.000 vrij scherp stijgt van 8 pCt. tot 17 pCt. In plaats van de Gemeentelijke Inkomstenbelasting, die vroeger bij zeer hoge inkomens opliep tot bijna 18 pCt. van het inkomen, is nu de gemeentefondsbelasting met een maximum van ruim 8 pCt. in het overzicht opgenomen. Bij een inkomen van f 10.000 wordt 6 pCt. geheven, bij een inkomen van f 1.000.000 ruim 8 pCt., zoodat ons bij beschouwing van dit tarief de zwakke progressie treft.

Gaan we dus na, welk percentage van het inkomen in vergelijking met vroeger aan belasting moet worden afgestaan, dan merken wij op:

a. Een verlaging over de geheele linie van de Rijksinkomstenbelasting tengevolge van tariefsverlaging en afschaffing der Verdedigingsbelasting II.

b. Een stijging van de Vermogensbelasting, die door een grooter opcentenaantal werd verzwaaard. Ook de gemeente heeft nu het recht opcenten op dit middel te heffen.

c. De in-de-plaats-stelling van de Gemeentefondsbelasting voor de Gemeentelijke Inkomstenbelasting, waarbij te bedenken valt, dat de oude gemeentelijke heffing verder gedeeltelijk is verschoven naar de Vermogensbelasting en ook tariefsverhoging van de Personeele Belasting, die nu de gemeente geheel ten goede komt, mogelijk is.

Een vergelijking tusschen den belastingdruk per 1 Mei 1930 en 1 Mei 1931.

Hierboven gaven we een vergelijking, die zich bepaalde tot twee ver uit elkaar liggende tijdstippen, en die over deze lange periode van elf jaar het streven demonstreert, den al te zwaren druk der directe belastingen te verlichten.

Belangrijk is, voor den daarbij geïnteresseerden belastingsschuldige, welke uitwerking deze nieuwe regeling zal hebben, vergeleken met den vorigen belastingaanslag. Daarbij wordt allereerst het volgende vergelijkingsmateriaal gegeven:

Inkomen van ongehuwde uit arbeid:

	1929/'30	1930/'31	1931/'32
f 4.000	304,32	297,55	235,31
„ 5.000	415,72	405,35	332,43
„ 7.000	651,72	634,35	528,05
„ 10.000	1.060,02	1.030,30	880,84
„ 24.000	3.497,32	3.392,90	2.947,56

Voor de groote meerderheid der ingezetenen, die hun inkomen genieten uit arbeid, zal het aanslagbiljet ditmaal een aangename verrassing brengen in den vorm van een vermindering van gemiddeld 20 pCt. vergeleken met den aanslag 1930/'31 over een gelijk inkomen. Is het inkomen uit vermogen verkregen, dan zullen de heffingen voor 1930/'31 en 1931/'32 elkander weinig ontkopen, de nieuwe aanslag zal dan zelfs iets hooger zijn.

Inkomen van ongehuwde geheel uit vermogen:

	1930/'31	1931/'32
f 4.000	434,55	457,11
„ 5.000	580,35	613,51
„ 7.000	897,25	939,45
„ 10.000	1.445,30	1.507,84
„ 24.000	4.751,90	4.815,36

Of de hierboven geconstateerde vermindering der lasten van langen duur zal zijn, mag worden betwijfeld. De twijfel daaraan is in ruimen kring reeds zoo sterk, dat wij het merkwaardig feit bevelen, dat in de pers beschouwingen over met zorg tegemoet geziene toekomstige verzwaring der lasten, de vreugde over in de naaste toekomst verkregen verlichting overstemmen.

Ik acht deze belangrijke vermindering op een daarvoor niet bepaald gunstig tijdstip bezwaarlijk, wanneer men weer spoedig tot tariefsverhoging zal moeten overgaan.

Aanvankelijk zou de gemeente slechts 30 opcenten op de Fondsbelasting heffen. De recente verhoging, der opcenten op de fondsbelasting, van 30 op 33, demonstreert wel zeer duidelijk, dat een voor ieder belanghebbende onbelangrijke en op zijn budget nauw merkbare verhoging veel rumor in casa verwekt, terwijl een niet onaardige belastingverlaging vrijwel onopgemerkt door pers en publiek wordt geaccepteerd.

W. H. MEIJBURG.

ENGELAND'S VERANDERENDE ECONOMISCHE STRUCTUUR.

Een bijzonder licht wordt op bovenstaand onderwerp, waaraan ik in de E.-S. B. van 8 April l.l. een beschouwing wijdde, geworpen door het dezer dagen in Engeland gepubliceerde rapport van de British Economic Commission to the Far East, aan welke eene speciaal naar Japan en China tot onderzoek uitgezonden delegatie („The Cotton Mission“) verslag heeft uitgebracht.

De bevindingen der delegatie, al hield zij zich uiteraard uitsluitend met de belangen der Britsche katoennijverheid bezig, kunnen ook voor de Nederlandsche collega's der Lancashire fabrikanten van belang zijn, welhalve een bespreking daarvan hier wellicht nuttig kan zijn.

In de eerste plaats eenige cijfers, die vooral voor Lancashire, waar zij trouwens reeds lang bekend waren, het uiterst bedenkelijke aantonen van den toe-

stand zooals hij reeds is. Ook voor de leiders der vakverenigingen, zowel daarginds als ten onzent, moeten de gegevens der delegatie een wel zeer ernstige waarschuwing beteekenen, vooral t.o.v. het loon- en levenspeil der arbeiders in het Oosten.

Meer dan eenige andere katoennijverheid hangt die van Engeland af van exporten, zoodat men aanneemt dat nog voor enkele jaren 80 pCt. der totale productie werd uitgevoerd. Van al de markten van Lancashire was China, met zijne pl.m. 450 miljoen inwoners, verreweg de belangrijkste. Hoewel reeds in 1919 de werkuren verminderd werden van 55½ uren per week tot 48 uren, had Lancashire in 1913 ongeveer 58½ miljoen spinnen (spindles) en 800.000 weefgetouwen, thans respectievelijk 57¼ miljoen en 700.000, en de productie van katoenen weefgoederen van allerlei aard daalt nog steeds. In 1912 was de totale productie 8.000 miljoen yards, maar in 1924 was die reeds tot 5.600 miljoen geslonken en voor 1930 wordt zij op minder dan 4.000 miljoen yards geschat. Niet alleen op zichzelf, maar ook naar verhouding is Lancashire achteruitgegaan, want terwijl in de jaren die onmiddellijk aan den wereldoorlog voorafgingen, nog 60—65 pCt. van de totale wereldexporten van katoenen textielen door Engeland geleverd werden, en door Japan nog geen 3 pCt., was Englands percentage in 1929 reeds tot 45 pCt. gedaald, dat van Japan integendeel gestegen tot 17 pCt. Van 1909—1913 bedroegen Englands exporten van katoenen textielen alleen naar Hongkong en China gemiddeld 587.000.000 yards, maar zij waren in 1929 gezonken tot 210.000.000 en in 1930 zelfs tot slechts 69.000.000. In 1913 was de waarde van Englands exporten naar evengenoemde markten viermaal zoo groot als die van Japan; in 1930 bedroeg daarentegen de waarde van de Japansche exporten daarheen zesmaal zooveel als die van Engeland! De hoeveelheid was 9 à 10 maal zoo groot.

Het is wel duidelijk — ook de enorme teruggang van Englands exporten van katoenen textielen naar Britsch-Indië in aanmerking genomen — dat er in onze dagen een verschuiving plaats heeft in den tegenovergestelden zin van dien van een goede honderd jaren geleden. Toen immers werd de handweefnijverheid van Hindostan, die daar duizenden jaren lang was beoefend, en een van de belangrijkste bronnen van rijkdom van dat land uitmaakte, daar de Indische weefsels over geheel Azië en ook naar Europa op groote schaal geëxporteerd werden, door de machinaal vervaardigde Engelsche weefsels verdrongen, iets hetwelk destijds een gebeurtenis van het grootste belang was, evenals thans de tegenovergestelde beweging.

De ontvoeding van Azië, politiek en economisch, schrijdt onophoudelijk voort, en het hier besproken rapport is daarom ook historisch-economisch van het grootste belang. Want niet alleen in Engeland, maar ook in alle andere Westersche landen, die naar Azië fabrikaten exporteerden, zal met dezen geweldigen ommekeer in de handelsbeweging rekening moeten worden gehouden, en het is niet te betwijfelen, dat de heerschende crisis daarmede direct verband houdt.

Dat de Europeesche textielnijverheid ooit weer den in Azië verloren afzet zal herwinnen, is moeilijk aan te nemen, en het probleem, voor hetwelk men zich in Engeland gesteld ziet, is de buiten werk geraakte wevers aan nieuwen arbeid te helpen. Vooralnog dienen Englands enorme particuliere fortuinen voor een groot deel tot het in het leven houden van alle werklozen; in den vorm van geweldige belastingen op inkomsten, vermogen en successie worden die opgespaarde gelden thans aangesproken, zowel voor genoemd doel, als voor het betalen van rente en aflossing der reusachtige oorlogsschulden. Onder die benarde omstandigheden moet men zich niet zoozeer verwonderen over Englands bange zorgen, als over het feit, dat dank zij de uitkeeringen aan werklo-

zen, enz., de toestand daar heel wat beter is dan na de vijf en twintig jaren der Napoleontische oorlogen, toen in Engeland en Ierland velen inderdaad van honger en ellende omkwamen, iets waarvan thans geen sprake is. Sedert de stoommachine zooveel menschenarbeid vervangt, is de moderne beschaving, die haar voedingsmiddelen machinaal zaait, oogst en bereidt, in staat gebleken den geweldigsten oorlog van alle tijden zonder hongersnood en pest, gelijk vroeger, te boven te komen, en zoo kan men zeggen, dat de werkloze arbeiders in het leven gehouden worden door de machines, die voor een groot deel hun arbeid overbodig maken. Intusschen is dat een toestand, die op den duur bedenkelijk wordt, en daarom, gelijk ik in een vorig artikel uiteenzette, wil men in Engeland een groot aantal arbeiders aan landarbeid helpen, maar het is zeer de vraag of men daarmede succes zal hebben, hoewel Engeland voor veeleel en tuinbouw bij uitstek geschikt is.

Meer heil kan men denklijk verwachten — en dit geldt ook voor andere landen, ook Nederland — van de ontwikkeling van nieuwe nijverheden, die berusten op de nieuwste vindingen van wetenschap en techniek. In dat opzicht kunnen de landen van Azië, die tenslotte toch nog zeer achterlijk zijn, niet met Europa concurreeren. Daar hun systeem van opvoeding nog zoozeer ten achteren is bij het Westersche, zullen zij altijd, op het stuk van wetenschappelijke vorming, technische vaardigheid e.d. ettelijke generaties ten achteren blijven, en het is niet te voorspellen, na hoeveel eeuwen zij het Westen ingehaald zullen hebben.

Onder de nieuwe nijverheden, waartoe de fabrikage behoort van rijwielen, auto's, telefonen, tal van electrotechnische voortbrengselen, electriche lampen, radio-toestellen, zal naar alle waarschijnlijkheid op den duur de bouw van vliegtuigen en luchtschepen een even groote plaats gaan innemen als die van stoomschepen in onzen tijd,

* * *

Terugkeerend tot het rapport dient o.a. te worden opgemerkt hetgeen wordt gezegd over de *qualiteit* der textielen voor China. Zoozeer heeft de val van den zilverprijs¹⁾, die bovendien samengevallen is met de burgeroorlogen, de koopkracht der bevolking verzwakt, dat *qualiteit* nog slechts een geringe rol speelt, als de prijs maar laag is. Op een verlaging van kostprijzen komt het dus aan, en die is voor Lancashire nog wel te bereiken door betere organisatie van het bedrijf. (In dat opzicht heeft de Nederlandsche katoenindustrie steeds een voorsprong boven die van Lancashire gehad, zoodat zij daarginds beter tegen Japan kan concurreeren dan Lancashire).

Een uitvoerige beschouwing wijdt het rapport aan de Japansche en Chineesche textielnijverheden.

In Japan worden 70 pCt. der inkoop van katoen en 60 pCt. van den verkoop der fabrikaten door drie groote concerns beheerscht, hetgeen een groot voordeel oplevert. Hoewel de Japansche fabrieken en machines duurder zijn dan de Engelsche, is de productie der spinnerijen veel grooter uit hoofde van het twee-ploegen systeem, de loonen zijn veel lager, en de werkuren langer. Ook in het weven werkt Japan voordeliger. Er zijn fabrieken, waar meisjes 4—16 weefgetouwen bedienen, en ook daar zijn de loonen lager en de werkuren langer. Het verven en bleeken wordt met minder zorg dan in Engeland gedaan, want goedkoopte is de hoofdzaak. Ook zijn vele weeffabrieken tevens ververijen en het appret wordt ook daar bewerkstelligd. Ook wat de katoendrukkerijen aangaat, kan Japan wegens lagere loonen veel goedkoper werken. De verpakking is niet zoo goed, maar eveneens veel goedkoper dan in Europa.

In China zijn de loonen nog lager, de werkuren nog langer dan in Japan, ook zijn er nog minder

¹⁾ Zie E.-S. B. van 17 Dec. en 21 Jan. 11.

rustdagen. Men legt zich in China hoofdzakelijk toe op goedkoop ongebleekt doek, maar men is aan het uitbreiden en Chinese exporten zullen in andere Oostersche markten mee gaan concurreren.¹⁾

Dan is er de quaestie van den verkoop der Europeesche weefgoederen in China. Terwijl de Britsche huizen steeds hun verkoopen uitvoeren door bemiddeling van de z.g. compradores, verkoopen de Japaners direct, en bovendien houden zij steeds voorraden aan, terwijl Engelsche goederen alleen op vaste orders ontboden worden. Ook concurreren de Engelsche importeurs tegen elkander, en vele groote huizen hebben hunne zaken geheel opgegeven of althans die in Manchester goederen. Men ziet nog slechts heil, voor de verbetering van den toestand, in de oprichting van een groote vereeniging, die de exporten van Lancashire naar China en den verkoop aldaar in de verdragshavens geheel organiseert.

De delegatie is van oordeel, dat geen verbetering mogelijk is zonder een algeheele verandering in de methodes van export naar en verkoop in China, en daarom beveelt zij dan ook de oprichting van zulk een organisatie ten sterkste aan. Zonder grondige verbetering der werkmethodes in Lancashire zou echter ook dit middel nog niet genoeg verbetering brengen, en zou de export nog verder verminderen.

De „Economic Commission”, in haar Rapport aan de regeering, beveelt de voorstellen der delegatie sterk aan, en zij is van oordeel, dat de Britsche katoenijverheid anders nog erger achteruit zal gaan. „Dit”, zegt zij tenslotte, „zou een zoo groote ramp voor Engeland zijn, dat alle noodige stappen zonder uitstel moeten worden genomen.”

Gezien de cijfers, die ik in den aanvang citeerde, heeft genoemde ramp reeds hoogst ernstige afmetingen aangenomen en er zal heel wat moeten gebeuren, om verderen voortgang daarvan tegen te houden.

H. DUNLOP

DE TOESTAND VAN ONZE HARINGVISSCHERIJ.

Verleden jaar kenmerkte de haringvisscherij in de Noordzee zich door ruime vangsten in het begin en het laatste deel van het seizoen. Tot Augustus voerden onze schepen bijna 20 pCt. en na September ongeveer 60 pCt. van de totale vangst aan, terwijl deze percentages in het voorafgaande jaar respectievelijk 15 en 57 waren.

De groote vangst in het begin van de teelt bracht intusschen aan de reeders en visschers geen voordeel. Vooreerst toch bestaat deze vangst gewoonlijk bijna uitsluitend uit maatjesharing, een artikel, dat minder begeerd pleegt te worden, dan de volle haring, welke later in het seizoen in de vangsten gaat overheerschen, en in de tweede plaats laat de kwaliteit der haring, welke in het allereerste begin gevangen pleegt te worden, der zogenaamde vroege haring, meestal zeer veel te wenschen over, zoodat er moeilijk afzet voor is te vinden. Bovendien is de maatjesharing, althans de vroege soort, niet erg duurzaam en daardoor, vooral bij warm weder, zooals dat wel in Juni voorkomt, zeer aan bederf onderhevig. Niettegenstaande de aanvoer tot Augustus bijna 26.500 kantjes grooter was, dan in het overeenkomstige tijdperk van 1929, was de opbrengst dan ook meer, dan een ton gouds kleiner: Het gebeurde zelfs, dat de haring als varkensvoeder verkocht moest worden, omdat men ze voor menschelijke consumptie niet wilde hebben.

Het feit, dat anderzijds een groot deel van de vangst in het laatst van het seizoen viel, had daarentegen een gunstigen invloed op de bedrijfsuitkomsten, althans voor de reeders, die hun vangsten tijdig van de hand wisten te zetten.

Door de schrale vangsten in de maanden Augustus en September, liepen de prijzen nl. sterk op.

¹⁾ Hierbij werkt natuurlijk de lagere zilverprijs en wisselkoers stimulerend op exporten, daar de loonen slechts langzaam met de koers meegaan.

Dientengevolge bleven zij, toen daarna de vangsten ruimer werden, hoewel zij natuurlijk allengs een vrij aanmerkelijke daling ondergingen, nog zeer bevredigend voor de verkoopers. Pas toen het seizoen was afgelopen, begon het besef door te dringen, dat de haringvoorraad een grooten omvang had aangenomen en dat deze niet zonder een min of meer aanzienlijke prijsdaling van de hand gezet kon worden. Die prijsdaling liet inderdaad niet op zich wachten en daar vele houders weinig geneigd waren, om verlies te nemen, ging de afzet langzaam.

Voor al in Groot-Brittannië ondervond men ernstige afzetmoeilijkheden. Meer nog dan voor onze visschers had zich voor de Britten het zwaartepunt van de vangst naar het laatst van het seizoen verlegd. Terwijl in 1929 van de totale Britsche productie van rond 1.788.000 tonnen pekelharing 1.108.000 tonnen tijdens het Schotsche zomerseizoen en 680.000 tonnen in het tijdperk October—November, tijdens de visscherij in de wateren van Yarmouth, gezouten waren, leverde verleden jaar de Schotsche zomervisscherij 804.500 tonnen en de visscherij bij Yarmouth 750.000 tonnen pekelharing op. Het aandeel van de visscherij bij Yarmouth in de totale Britsche productie steeg dus van 38 pCt. in 1929 tot 48 pCt. in 1930.

Dit droeg er natuurlijk sterk toe bij, dat na afloop van het vorige seizoen een grooter deel van de Britsche productie nog onverkocht was, dan na het seizoen 1929. Einde 1930 werd de hoeveelheid gezouten Yarmouthharing, welke nog voorradig was, op 220.000 tonnen geschat en begin April van dit jaar op 170.000 tonnen tegen slechts 31.000 tonnen in het begin van April 1930.

Teneinde de voortdurende prijsdaling tegen te gaan, welke hiervan het gevolg was, hebben de Britsche zouters en exporteurs van pekelharing in April van dit jaar een combinatie gevormd, welke hun voorraden in Engeland en op het Europeesche vasteland heeft overgenomen, om ze tegen door haar vastgestelde prijzen te verkoopen. Om des te zekerder de markt van het artikel te kunnen beheerschen, besloten zij tevens, dat deze combinatie zou weigeren, zaken te doen met exporteurs of importeurs, die gezouten haring hebben gekocht van niet bij haar aangesloten zouters. Zooals te verwachten was, begon deze combinatie dadelijk met het vragen van aanmerkelijk hoogere prijzen, dan te voren golden hadden.

Toen de vraag daarop verminderde, was de combinatie echter genoodzaakt haar prijs weer te verlagen. Intusschen blijft haar doel, een prijsdaling voor de haring zooveel mogelijk te voorkomen en dit moet den afzet belemmeren. Deze taktiek der houders van Britsche haring maakt het den houders van Hollandsche haring allicht gemakkelijker, hun artikel aan den man te brengen en is dus bevorderlijk voor het opruimen der nog voorradige Hollandsche haring van de vorige teelt. Het gevaar is echter geenszins denkbeeldig, dat de Britsche haring van het vorige seizoen, waaraan ook onze handel vrij groote hoeveelheden voorradig moet hebben, nog voor een belangrijk deel niet in consumptie gebracht zal zijn, wanneer het nieuwe seizoen begint, en daardoor den afzet van de nieuwe haring van Nederlandsche zoowel als van Britsche herkomst zal bemoeilijken. De Britsche zouters vinden dit wellicht een geringer nadeel, dan dat zij hun oude haring tot elken prijs zouden moeten opruimen, want zijn aanstonds de prijzen van de nieuwe pekelharing laag, dan koopen zij de versche haring alleen van de visschers, wanneer de prijs daarvan zoodanig is, dat er na zouting voor hen voldoende winst kan overblijven. Het eenige nadeel, dat zij dan kunnen hebben, is, dat de vischhandel of de rookerij hoogere prijzen voor de versche haring wil betalen en dat zij uit gebrek aan grondstof hun bedrijf moeten staken of inkrimpen. In de laatste jaren hebben zij echter herhaaldelijk in het begin van de teelt vrijwillig afgezien van het zouten van haring, omdat zij vreesden,

anders den prijs van hun artikel te zullen bederven.

Voor de Britsche visschers en ook voor onze haring-reeders is het evenwel ontegenzeggelijk een ongunstige factor, als in het begin van de teelt de prijs van de pekelharing gedrukt wordt, doordat nog aanmerkelijke voorraden van de vorige teelt aanwezig zijn. De Britsche visschers zullen in verband daarmee de visscherij dit jaar wel later aanvangen. In het noorden van Schotland zijn zij geneigd, overeen te komen, dat zij niet eerder dan 8 Juni ter haringvangst zullen uitvaren en, indien vóór dien tijd de Yarmouthharing van het vorige seizoen niet grootendeels is opgeruimd, zelfs niet eerder, dan 15 Juni. Onze reeders hebben zich reeds verleden jaar onderling verbonden, hun vaartuigen niet vóór 1 Juni ter uitoefening van de haringvisscherij in haar vollen omvang naar zee te zullen zenden. De omstandigheden zijn niet van dien aard, om hen te verlokken, hun woord niet gestand te doen of zelfs in een omvang van eenige beteekenis gebruik te maken van hun recht, om vóór den genoemden datum de haringvisscherij op beperkte schaal uit te oefenen.

Deze vrijwillige inkrimping der visscherij zal ongetwijfeld een gunstigen invloed op de prijzen in het komende seizoen uitoefenen, voor onze visscherij vooral in het begin van de teelt, daar het gevaar van het overvoeren der markt met maatjesharing en van het bederven der prijzen in het begin van het seizoen door den aanvoer van groote massa's onrijpe haring er aanmerkelijk minder door wordt.

Over het algemeen schijnt de toestand van de haringmarkt intusschen minder goed te zijn geworden. Dit valt af te leiden uit de ervaringen, welke men met den afzet van het product van het vorige seizoen heeft opgedaan. Gedurende dat seizoen was de gemiddelde waarde der haring zeker niet minder, dan in dat, hetwelk er aan voorafging. De gemiddelde waarde gedurende het seizoen is echter geenszins identiek met den gemiddelden prijs, waarvoor de reeders haar verkocht hebben. Een deel der vangst toch hadden zij aan het einde van het seizoen nog niet verkocht en gezien de daling der prijzen, welke sindsdien plaats vond, is de veronderstelling, dat zij daarvoor minder, dan de waarde gedurende het seizoen hebben gekregen, geenszins te gewaagd. Het lijkt dus niet onwaarschijnlijk, dat de haring van de vorige teelt gemiddeld min-

der heeft opgebracht dan die van het seizoen 1929. Neemt men hierbij in aanmerking de moeilijkheid, welke de Britten met den afzet van een belangrijk deel van hun Yarmouth-vangst ondervinden, en het feit, dat de totale productie van gezouten Noordzeeharing rond 2.342.000 tonnen bedroeg tegen 2.491.000 tonnen in het voorafgaande jaar, dus bijna 150.000 tonnen kleiner was, dan kan men zich niet onttrekken aan den indruk, dat de toestand van de markt voor het artikel ongunstiger is geworden. Blijkbaar heeft ook de handel in pekelharing den nadeeligen invloed van de algemeene malaise en de daling der prijzen van andere voedingsmiddelen ondergaan. Dit wettigt de verwachting, dat de conjunctuur in het loopende jaar, indien er althans in den algemeenen economischen toestand geen verbetering komt, evenmin bijzonder gunstig voor den verkoop der pekelharing zal zijn. Dr. Lissner, een Duitsche visscherij-bioloog, heeft voor het nieuwe seizoen bevredigende haringvangsten, althans op den Doggersbank en Fladengrond voorspeld. In de gegeven omstandigheden beteekenen goede vangstvooruitzichten intusschen voor reeders en visschers geen onvermengd genoegen.

Een bedenkelijk verschijnsel is voor ons haringvisscherijbedrijf ook de achteruitgang van den vischstand in de Noordzee voor zoover de schol, tong en schelvisch betreft. Voor de schelvisch openbaart hij zich in een sterke vermindering van de vangst van visch van grootere afmetingen, een gevolg van de scherpe bevissing der Noordzee, waardoor een steeds kleiner deel der schelvisch gelegenheid krijgt, om een grooteren wasdom te bereiken. Vooral de beugvisscherij, welke als bijbedrijf met haringschepen wordt uitgeoefend, ondervindt hiervan de nadeelige gevolgen. De scholvangst is door dezelfde oorzaak zoowel algemeen, als voor de grootere exemplaren in het bijzonder, afgenomen. De vangst van tong, welke na den oorlog voortdurend was toegenomen, is in het begin van het vorige jaar plotseling op het vroegere lage peil teruggekomen.

Zooals ik o.a. in het nummer van 22 Januari 1930 van dit weekblad heb uiteengezet, is het voor ons haringvisscherijbedrijf van groot belang, dat van de schepen en andere zakelijke productie-middelen en van de bemanningen gedurende den tijd, dat niet op haring kan worden gevischt, een gebruik kan worden

Kapitaal-verdubbeling

door middel van het speciale

Beleggings-tarief

der

Nationale Levensverzekering-Bank

Vraagt inlichtingen

Boompjes 8^B, Rotterdam

gemaakt, hetwelk voldoende inkomsten oplevert. Met het bijbedrijf der beugvisserij, waarvoor de stoomschepen voornamelijk gebruikt worden, was dit reeds sinds lang niet meer het geval. Voor de reeders en bemanningen dier schepen levert het niet genoeg meer op en meermalen moest het zelfs om die reden gestaakt worden. Men had echter goede hoop, dat de motorloggers, welke allengs de zeilloggers zijn gaan vervangen, geschikt zouden blijken voor een uitoefening der treilvisserij, welke winst of althans geen verlies zou opleveren. Die hoop scheen aanvankelijk verwezenlijkt te zullen worden en de meeste motorloggers werden in de laatste jaren na afloop van de haringvisserij voor de treilvisserij uitgerust. De uitkomsten der treilvisserij zijn echter zoowel verleden jaar als deze winter zoo ongunstig voor hen geweest, dat het zeer de vraag is, of zij volgend jaar in even grooten getale aan de treilvisserij zullen deelnemen.

In ieder geval drukken de slechte uitkomsten van het bijbedrijf zeer op de algemeene bedrijfsuitkomsten.

Het verschijnsel is dit jaar te meer teleurstellend, omdat nu de haringvisserij later zal beginnen. Had men met succes de treilvisserij kunnen uitoefenen, dan zou men de onvermijdelijke inkorting van het haringseizoen niet zoo erg gevoeld hebben.

Het is dus ook in het belang van het haringvisserijbedrijf zeer te hopen, dat er eindelijk internationaal eens doortastende maatregelen worden genomen, om aan de overbevissing der Noordzee een einde te maken.

P. E. VAN RENESSE.

AANTEKENINGEN.

Provinciale en gemeenteleeningen.

Betreffende deze leeningen komen in het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek na afloop van elk kwartaal uitvoerige gegevens voor, terwijl bovendien elk halfjaar de voornaamste cijfers betreffende deze statistiek een plaats vinden in de Economisch-Statistische Berichten. Laatstelijk zijn deze gegevens opgenomen in het nummer van 12 November 1930 en wel betreffende alle leeningen, gesloten in de periode van 1 Mei 1924 tot en met 30 Juni 1930. De sindsdien in de November-aflevering 1930 en in de Februari-aflevering 1931 van bovengenoemd Maandschrift opgenomen gegevens stellen thans in staat de gegevens over het tweede halfjaar 1930 aan de reeds eerder gepubliceerde overzichten toe te voegen.

Allereerst wordt hiertoe melding gemaakt van de bedragen, opgenomen in de zooveel mogelijk tot halfjaren herleide tijdvakken, waarbij tevens voor elk tijdvak het aantal provinciën en gemeenten wordt genoemd, dat deze leeningen heeft aangegaan.

1. Perioden	Aantal provinciën, die gelden hebben opgenomen	Opgenomen bedrag	Aantal gemeenten, die gelden hebben opgenomen	Opgenomen bedrag
1 Mei '24-1 Nov. '24	1	× f 1000 4.000	252	× f 1000 39.097
1 Nov. '24-1 Mei '25	1	2.200	339	121.372
1 Mei '25-1 Nov. '25	8	45.869	349	135.001
1 Nov. '25-1 Mei '26	4	8.805	445	177.518
1 Mei '26-1 Nov. '26	6	12.587	365	135.697
1 Nov. '26-1 Mei '27	5	22.820	360	97.593
1 Mei '27-1 Nov. '27	4	11.768	309	107.629
1 Nov. '27-1 Mei '28	5	14.131	363	117.688
1 Mei '28-1 Nov. '28	4	3.150	303	66.662
1 Nov. '28-1 Jan. '29	3	2.438	154	25.510
1e halfjaar 1929..	4	¹⁾ 8.463	300	⁵⁾ 80.197
2e " 1929..	4	²⁾ 11.410	387	⁶⁾ 72.787
1e " 1930..	7	³⁾ 38.186	376	⁷⁾ 130.250
2e " 1930..	7	⁴⁾ 19.339	394	⁸⁾ 131.143

¹⁾ Waarvan f. 6.710.000 opgenomen bij Rijksinstellingen door bemiddeling van den Centralen Beleggingsraad.

In elk der kolommen is het hoogste cijfer vet gedrukt, voor de provinciën worden deze aangetroffen voor de periode 1 Mei—1 November 1925 en voor de gemeenten voor de periode 1 November 1925—1 Mei 1926 (in hoofdzaak als gevolg van de vele conversie-leeningen in deze periode — zie staatje 4). De kleinste cijfers vallen voor de provinciën in de periode 1 November 1924—1 Mei 1925 en voor de gemeenten in de periode 1 November 1928—1 Januari 1929. Het lage cijfer over de laatstgenoemde periode is deels het gevolg van het feit, dat door wijzigingen in de statistiek aangebracht — zie E.-S. B. van 2 October 1929 — deze periode slechts loopt over 2 in plaats van over 6 maanden).

Het in het tweede halfjaar 1930 door de provinciën opgenomen bedrag wordt in belangrijkheid overtroffen door de bedragen opgenomen in de tijdvakken van 1 Mei—1 November 1925, van het eerste halfjaar 1930 en van 1 November 1926—1 Mei 1927, terwijl het door de gemeenten in het tweede halfjaar 1930 opgenomen bedrag slechts wordt overtroffen door de bedragen opgenomen in de tijdvakken tusschen 1 Mei 1925 en 1 November 1926. In elk der perioden blijkt door een groot aantal gemeenten een beroep op de kapitaalmarkt te zijn gedaan, alleen in het eerste halfjaar en in de periode van 1 November 1928—1 Januari 1929 daalt dat aantal beneden de 300. Opgemerkt zij hierbij, dat het totaal aantal gemeenten op 1 Mei 1924 nog 1083 bedroeg en door samenvoeging verminderd is tot 1078 op 1 Januari 1931.

In enkele noten bij het staatje zijn de bedragen vermeld, die bij Rijksinstellingen opgenomen zijn door bemiddeling van den Centralen Beleggingsraad, welk lichaam is ingesteld bij de wet van 29 December 1928 (Stbl. No. 507) en 1 Januari 1929 zijn werkzaamheden aanving. Van het sinds genoemden datum door de gezamenlijke provinciën opgenomen bedrag ad f 77.398.000 werd f 19.108.000 of 25 pCt. op deze wijze geplaatst, terwijl door de gezamenlijke gemeenten f 414.377.000 werd opgenomen, waarvan f 120.547.000 of 29 pCt. door bedoelde Rijksinstellingen werd verstrekt.

In staat 2 zijn vervolgens voor het tijdvak van 1 Mei 1924 tot 1 Januari 1929 en verder halfjaarlijks de door provinciën en gemeenten geleende bedragen gesplitst naar de doeleinden, waarvoor geleend is, waarbij de onderscheiding gevolgd is, die sinds 1924 geldt voor de gemeentebegrotingen en -rekeningen. In een slotkolom zijn de totaalcijfers vermeld voor het gehele tijdvak van 1 Mei 1924 tot 1 Januari 1931.

Voor elke periode is bovendien het totaal der gemeenteleeningen verdeeld naar een zestal bevolkingsgroepen, verband houdend met het aantal inwoners der gemeenten volgens de uitkomsten der volkstelling op 31 December 1920.

De totaalcijfers voor elke periode van dezen staat zijn niet steeds gelijk aan de cijfers van de overeenkomstige periode van het eerste staatje, omdat in de gevallen, waarbij een leening in verschillende gedeelten wordt opgenomen, in staat 2 reeds dadelijk het *totaalbedrag* der leening wordt verantwoord in de periode, waarin voor het eerst gelden worden opgenomen, terwijl in het eerste staatje een dergelijke leening meermalen voorkomt, doch telkens slechts voor het gedeelte, dat in een bepaalde periode wordt opgenomen.

In de rubriek der overige doeleinden moesten enkele provinciale en gemeenteleeningen worden verantwoord, waarvoor een splitsing naar de aangegeven

²⁾ Alsvoren f. 3.000.000.

³⁾ " " 6.388.000.

⁴⁾ " " 3.010.000.

⁵⁾ " " 14.503.000.

⁶⁾ " " 26.010.000.

⁷⁾ " " 45.198.000.

⁸⁾ " " 34.836.000.

2. Nominaal bedrag der geconsolideerde leeningen, verdeeld naar de doeleinden (in duizendtallen gulden).

Doeleinden ¹⁾	Perioden					
	1 Mei 1924 tot 1 Januari 1929	1e halfjaar 1929	2e halfjaar 1929	1e halfjaar 1930	2e halfjaar 1930	1 Mei 1924 tot 1 Januari 1931
Provinciale leeningen						
Volksgezondheid	2.554	—	—	4.768	3.200	10.522
Openbare werken	8.121	—	887	4.190	3.485	16.683
Eigendommen, niet voor den openbaren dienst bestemd.	75	—	—	39	—	114
Ondersteuning aan behoeftigen en werkloozen	1.316	—	—	595	—	1.911
Handel en nijverheid	865	—	—	—	—	865
Geldleeningen	39	—	—	193	—	232
Conversie	90.972	453	3.910	15.803	5.765	116.983
Overige doeleinden	26.825	5.010	6.613	12.518	10.764	61.730
Totaal der provinciale leen.	130.768	5.463	11.410	38.186	23.214	209.041
Gemeenteleeningen						
Vroegere diensten	2.284	—	2	—	7	2.293
Algemeen beheer	8.259	1.348	418	287	1.578	11.890
Openbare veiligheid	3.644	246	290	377	883	5.440
Volksgezondheid	38.868	4.260	2.588	2.743	4.618	53.077
Volkshuisvesting	88.309	8.971	11.756	8.592	12.273	129.901
Openbare werken	104.870	12.769	10.605	18.224	17.396	163.864
Eigendommen, niet voor den openbaren dienst bestemd.	75.751	14.722	17.442	26.222	10.319	144.456
Onderw., kunsten en wetens.	74.004	6.450	9.071	17.568	24.807	131.900
Ondersteuning aan behoeftigen en werkloozen	6.672	1.066	88	440	4.352	12.618
Landbouw	123	12	1.503	3	41	1.682
Handel en nijverheid	49.535	3.542	3.186	2.554	1.994	60.811
Belastingen	234	—	3	—	—	237
Kasgeldvoorzieningen	383	—	—	2	—	385
Geldleeningen	2.049	76	349	436	441	3.351
Conversie	497.420	20.904	11.542	38.677	25.532	594.075
Overige doeleinden	76.419	8.230	4.907	13.853	25.488	128.897
Tot. der gemeenteleeningen, waarvan voor de groep van gemeenten	1.028.823	82.595	73.750	129.978	129.728	1.444.874
boven 100.000 inwoners	513.247	42.040	27.270	60.873	42.000	685.430
van 50.001-100.000	132.563	13.567	12.630	16.890	19.341	194.991
" 20.001- 50.000	152.371	10.431	13.781	30.324	34.054	240.961
" 10.001- 20.000	85.581	4.855	4.192	8.355	10.735	113.718
" 5.001- 10.000	83.767	6.810	8.628	6.210	13.966	119.381
" minder dan 5.001	61.293	4.893	7.248	7.326	9.632	90.392

¹⁾ Voor een nadere omschrijving van de uitgaven ressorteerende onder de verschillende rubrieken zij verwezen naar het begrotingsmodel A der gemeenten, opgenomen in het Provinciaal Blad over 1923 van elk der provinciën. Tot de rubriek „Vroegere diensten” behooren de achterstallige uitgaven van vorige dienstjaren.

doeleinden niet mogelijk was. Tevens zijn in deze rubriek opgenomen de leeningen gesloten ten behoeve van electriciteits- en gasbedrijven.

Voor elk der perioden is het bedrag van laatstgenoemde leeningen hieronder vermeld, waaruit blijkt, dat deze rubriek bijna geheel haar belang ontleent aan deze twee bedrijven.

3. Perioden	Provinciale leeningen		Gemeenteleeningen	
	Electri- citeits- bedrijven	Gas- bedrijven	Electri- citeits- bedrijven	Gas- bedrijven
	In duizendtallen gulden			
1 Mei '24-1 Jan. '29	20.500	—	42.492	25.358
1e halfjaar 1929 ..	5.010	—	3.259	3.674
2e „ 1929 ..	5.613	—	3.189	1.559
1e „ 1930 ..	11.408	—	11.419	1.664
2e „ 1930 ..	7.764	—	6.939	3.345
Totaal	50.295	—	67.298	35.600

In staat 2 is voor elke periode het grootste bedrag, voor een der doeleinden ingevuld, wederom vet gedrukt, waaruit onmiddellijk te zien is, dat bij de provinciale leeningen over de periode 1 Mei 1924-1 Januari 1929, over het 1e halfjaar 1930 en over het geheele tijdvak, alsmede bij de gemeenteleeningen over alle tijdvakken behalve over het 2e halfjaar 1929 de grootste bedragen voor conversiedoeleinden zijn besteed. In het thans volgend staatje zijn deze bedragen nog eens gesteld naast de voor andere doeleinden geleende bedragen en naast het totaal van alle leeningen.

4. Perioden	Totaal der leeningen	Waarvan bestemd voor	
		conversie doeleinden	andere doeleinden
× f 1000 × f 1000 × f 1000			
Provinciale leeningen			
1 Mei 1924-1 Nov. 1924..	4.000	—	4.000
1 Nov. 1924-1 Mei 1925..	2.200	2.200	—
1 Mei 1925-1 Nov. 1925..	45.869	43.618	2.251
1 Nov. 1925-1 Mei 1926..	8.805	4.070	4.735
1 Mei 1926-1 Nov. 1926..	12.587	8.087	4.500
1 Nov. 1926-1 Mei 1927..	22.820	19.920	2.900
1 Mei 1927-1 Nov. 1927..	16.968	2.146	14.822
1 Nov. 1927-1 Mei 1928..	11.931	10.931	1.000
1 Mei 1928-1 Nov. 1928..	3.150	—	3.150
1 Nov. 1928-1 Jan. 1929..	2.438	—	2.438
1e halfjaar 1929	5.463	453	5.010
2e „ 1929	11.410	3.910	7.500
1e „ 1930	38.186	15.883	22.303
2e „ 1930	23.214	5.765	17.449
Totaal	209.041	116.983	92.058
Gemeenteleeningen			
1 Mei 1924-1 Nov. 1924..	44.575	268	44.307
1 Nov. 1924-1 Mei 1925..	120.227	50.050	70.177
1 Mei 1925-1 Nov. 1925..	138.406	101.682	36.724
1 Nov. 1925-1 Mei 1926..	176.047	111.737	64.310
1 Mei 1926-1 Nov. 1926..	134.829	73.208	61.621
1 Nov. 1926-1 Mei 1927..	98.007	51.230	46.777
1 Mei 1927-1 Nov. 1927..	106.290	39.852	66.438
1 Nov. 1927-1 Mei 1928..	118.671	42.084	76.587
1 Mei 1928-1 Nov. 1928..	69.180	14.592	54.588
1 Nov. 1928-1 Jan. 1929..	22.591	12.717	9.874
1e halfjaar 1929	82.595	20.904	61.691
2e „ 1929	73.750	11.542	62.208
1e „ 1930	129.978	38.677	91.301
2e „ 1930	129.728	25.532	104.196
Totaal	1.444.874	594.075	850.799

Blijkens de totaalcijfers van dit staatje was 56 pCt. van alle provinciale leeningen en 41 pCt. van alle gemeenteleeningen voor conversie bestemd. Voor de provinciale leeningen is over de periode 1 Mei—1 November 1925, 1 Mei 1926—1 Mei 1927 en 1 November 1927—1 Mei 1928 en voor de gemeenteleeningen over de tijdvakken 1 Mei 1925—1 Mei 1927 en 1 November 1928—1 Januari 1929 het voor conversiedoel-einden geleende bedrag zelfs grooter dan het bedrag voor andere doeleinden bestemd. Doch ook in de latere halfjaren blijken nog zoowel door provinciën als door gemeenten tot zeer belangrijke bedragen conversieleeningen te zijn gesloten.

Behalve voor conversiedoel-einden en ten behoeve van electriciteits- en gasbedrijven, zijn blijkens de slotkolom van het tweede staatje door de gezamenlijke gemeenten sinds 1 Mei 1924 nog belangrijke bedragen geleend voor openbare werken (164 miljoen of 11 pCt. van het in totaal geleende bedrag), voor eigendommen niet voor den openbaren dienst bestemd (144 miljoen of 10 pCt.), voor onderwijs, kunsten en wetenschappen (132 miljoen of 9 pCt.), voor volkshuisvesting (130 miljoen of 9 pCt.), voor handel en nijverheid (61 miljoen of 4 pCt.), alsmede voor volksgezondheid (53 miljoen of 4 pCt.).

Behalve voor het tweede halfjaar van 1929 en 1930 blijkt voor alle perioden ongeveer de helft van het totaal der leeningen voor rekening te komen van Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht terwijl als regel de geleende bedragen kleiner worden voor de groepen van gemeenten met gemiddeld een lager aantal inwoners. De kleinste bedragen worden aangetroffen voor de groep van minder dan 5001 inwoners over het tijdvak van 1 Mei 1924—1 Januari 1929, het 2e halfjaar 1930 en over het geheele tijdvak van 1 Mei 1924—1 Januari 1931, voor de groep van 10.001—20.000 inwoners over het jaar 1929 en voor de groep van 5001—10.000 inwoners over het 1e halfjaar 1930.

Een inzicht in de daling van den rentevoet kan men verkrijgen uit onderstaand overzicht, waarin voor elk kwartaal de door de gemeenten opgenomen bedragen naar enkele rentepercentagegroepen worden verdeeld: Voor de niet tegen den parikoers gesloten

leeningen is telkens berekend, hoe groot de rentevoet zou geweest zijn, wanneer deze leeningen tegen parikoers waren uitgegeven. Tevens zijn in dit staatje de verhoudingscijfers vermeld t.a.v. het totaalbedrag, dat in elke periode is opgenomen.

Voor elke periode zijn de hoogste bedragen vet gedrukt.

De bedragen, die tegen een lageren rentevoet dan 4.5 pCt. of geheel renteloos werden opgenomen, zijn tot en met 1929 van betrekkelijk weinig belang. Daarna komen in deze groep als gevolg van de daling van den rentevoet hogere bedragen voor, in het tweede kwartaal van 1930 is bijna 26 pCt. van het totaal geleende bedrag in deze groep verantwoord, welk percentage in het vierde kwartaal van 1930 zelfs is gestegen tot bijna 53 pCt.

Deze daling van den rentevoet blijkt ook duidelijk uit de vetgedrukte cijfers.

Kwamen over de eerste drie kwartalen nog de hoogste percentages voor in de groep van 6—6.5 pCt., in de drie volgende kwartalen is dit het geval voor de groep van 5—5.5 pCt., terwijl vervolgens tot en met het derde kwartaal van 1930 het hoogste percentage reeds valt in de groep van 4.5—5 pCt. en — zooals hierboven reeds werd vermeld — in het daaropvolgende kwartaal valt in de groep beneden 4.5 pCt.

In de periode van 1 November 1925 tot 1 November 1926 is in totaal slechts f 8300 geleend, waarvoor 6 pCt. of meer moest betaald worden, terwijl daarna in totaal nog slechts f 19.000 is geleend tegen een rentevoet van 5.5 tot 6 pCt.

De concentratie op een rentevoet van 4.5 tot 5 pCt. is het sterkst in het eerste kwartaal van 1929 (99.74 pCt.), in de periode 1 Augustus tot 1 November 1928 is dit percentage iets lager (99.39 pCt.), terwijl het voor geen der kwartalen van 1 Mei 1926 af tot het eind van 1929 daalt beneden 90.

Daarna onderging het percentage een snelle daling tot bijna 47 pCt. over het 4e kwartaal 1930.

De snelle stijging van het percentage der groep van 5—5.5 pCt. in den loop van 1929, blijkt tot staan te zijn gekomen aan het eind van dit jaar, waarna in 1930 wederom een sterke daling intrad.

Betreffende de Rijksvoorschotten, waaromtrent van

Perioden	Verdeeling naar rentepercentages												
	Ben. 4,5 %	4,5-5 %	5-5,5 %	5,5-6 %	6-6,5 %	6,5-7 %	Totaal der leeningen	Ben. 4,5 %	4,5-5 %	5-5,5 %	5,5-6 %	6-6,5 %	6,5-7 %
Absolute bedragen in duizendtallen guldens													
1 Mei '24-1 Aug.'24..	186	198	457	792	16.948	1.263	19.843	0,93	1,00	2,30	3,99	85,41	6,37
1 Aug.'24-1 Nov.'24..	12	68	337	527	16.496	1.813	19.254	0,06	0,35	1,75	2,74	85,68	9,42
1 Nov.'24-1 Feb.'25..	111	86	2.946	15.502	19.916	1.047	39.609	0,29	0,21	7,44	39,14	50,28	2,64
1 Feb.'25-1 Mei '25..	11	55	40.595	37.072	3.895	136	81.763	0,01	0,07	49,65	45,34	4,76	0,17
1 Mei '25-1 Aug.'25..	89	142	66.302	9.801	395	40	81.769	0,11	0,17	81,09	11,99	0,48	0,05
1 Aug.'25-1 Nov.'25..	6	24.571	26.758	1.827	33	36	53.232	0,01	46,16	50,27	3,43	0,06	0,07
1 Nov.'25-1 Feb.'26..	713	70.362	43.726	1.489	0,3	—	116.291	0,61	60,51	37,60	1,28	0,00	—
1 Feb.'26-1 Mei '26..	459	52.295	8.459	—	—	—	61.227	0,75	85,41	13,82	0,02	—	—
1 Mei '26-1 Aug.'26..	152	68.686	5.710	14	—	—	74.562	0,20	92,12	7,66	0,02	—	—
1 Aug.'26-1 Nov.'26..	62	55.161	5.796	108	8	—	61.135	0,10	90,23	9,48	0,18	0,01	—
1 Nov.'26-1 Feb.'27..	56	72.990	1.487	—	—	—	74.533	0,08	97,93	1,99	—	—	—
1 Feb.'27-1 Mei '27..	137	22.376	546	—	—	—	23.059	0,59	97,04	2,37	—	—	—
1 Mei '27-1 Aug.'27..	532	43.172	2.183	5	—	—	45.892	1,16	94,07	4,76	0,01	—	—
1 Aug.'27-1 Nov.'27..	2.109	57.854	1.774	—	—	—	61.737	3,41	93,71	2,88	—	—	—
1 Nov.'27-1 Feb.'28..	243	34.666	1.418	2	—	—	36.329	0,67	95,41	3,91	0,01	—	—
1 Feb.'28-1 Mei '28..	86	80.453	820	—	—	—	81.359	0,11	98,88	1,01	—	—	—
1 Mei '28-1 Aug.'28..	68	34.290	689	—	—	—	35.047	0,19	97,84	1,97	—	—	—
1 Aug.'28-1 Nov.'28..	123	31.423	67	2	—	—	31.615	0,39	99,39	0,21	0,01	—	—
1 Nov.'28-1 Jan.'29..	1.216	24.251	43	—	—	—	25.510	4,76	95,07	0,17	—	—	—
1e kwartaal 1929	12	65.722	161	—	—	—	65.895	0,02	99,74	0,24	—	—	—
2e „ 1929	84	13.695	523	—	—	—	14.302	0,59	95,76	3,65	—	—	—
3e „ 1929	210	24.659	1.674	—	—	—	26.544	0,79	92,90	6,31	—	—	—
4e „ 1929	1.023	42.118	3.102	—	—	—	46.244	2,22	91,07	6,71	—	—	—
1e „ 1930	10.402	92.140	2.901	10	—	—	105.453	9,87	87,37	2,75	0,01	—	—
2e „ 1930	6.354	18.004	440	—	—	—	24.797	25,62	72,61	1,77	—	—	—
3e „ 1930	28.336	43.681	295	—	—	—	72.312	39,19	60,40	0,41	—	—	—
4e „ 1930	31.132	27.604	96	—	—	—	58.831	52,92	46,92	0,16	—	—	—

1) In dit cijfer is niet begrepen de door Amsterdam opgenomen premieleening van f 5.000.000,—, rentende 3 pCt., die in verband met haar bijzonder karakter in deze tabel buiten rekening is gelaten.

2) De som van de verhoudingscijfers der periode 1 Mei—1 Augustus 1925 is kleiner dan 100 in verband met de in noot 1 genoemde omstandigheid en de procentering op het totaal opgenomen bedrag.

1 Januari 1929 af gegevens in de driemaandelijksche statistiek worden opgenomen, kunnen nog de volgende bijzonderheden worden medegedeeld.

Perioden	Nominiaal bedrag der Rijksvoorschotten, verdeeld naar rentepercentages (in duizendtallen gulden).						
	Renteloos	Beneden 4%	4-4,5%	4,5-5%	5-6%	6% en hooger	Totaal
1e halfj. 1929	68	52	1251	1407	1500	—	4279
2e „ 1929	21	—	822	2689	1330	28	4890
1e „ 1930	249	1	723	2251	905	5	4134
2e „ 1930	70	—	437	4957	237	17	5717
Totaal..	408	53	3233	11304	3972	50	19020

In het eerste halfjaar 1929 ontvingen 142 gemeenten een Rijksvoorschot, in het tweede halfjaar 1929 was dit het geval met 137 gemeenten, in het eerste halfjaar 1930 met 187 gemeenten en in het tweede halfjaar 1930 met 136 gemeenten. Opgemerkt zij, dat in de kolom renteloos ook de voorschotten begrepen zijn, die dit slechts gedurende enkele jaren zijn, en waarvoor in de volgende jaren een telkens stijgende rente moet worden betaald tot het maximum van 4 pCt. bereikt is. Het hoogste bedrag wordt voor het eerste halfjaar 1929 aangetroffen in de groep van 5—6 pCt. en voor de volgende halfjaren in de groep van 4,5—5 pCt. De verdeling der Rijksvoorschotten naar de doeleinden is hieronder vermeld in duizendtallen gulden:

Doeleinden 1)	Perioden				Totaal
	1e halfj. 1929	2e halfj. 1929	1e halfj. 1930	2e halfj. 1930	
Algemeen beheer	—	—	—	22	22
Volksgesondheid.....	—	69	—	—	69
Volkshuisvesting	18.164	4.340	4.160	14.987	41.651
Eigendommen, niet voor den openbaren dienst bestemd..	9	9	1.109	5	1.132
Landbouw	797	604	826	447	2.674
Totaal	18.970	5.022	6.095	15.460	45.548

1) Zie noot 1 bij staatje 2.

Onder algemeen beheer worden verantwoord de Rijksvoorschotten verleend aan gemeenten tot dekking van tekorten op den gewonen dienst, onder

volksgezondheid de voorschotten tot aanleg van waterleidingen, onder volkshuisvesting die tot uitvoering der woningwet, onder eigendommen, niet voor den openbaren dienst bestemd die ten behoeve van bebossching van woeste gronden en onder landbouw die tot uitvoering der landarbeiderswet en tot stichting van boerderijen op woesten grond.

Voor het verschil tusschen het totaalbedrag der Rijksvoorschotten, verdeeld naar de doeleinden en naar de rentepercentages geldt dezelfde oorzaak als hiervóór werd vermeld ten aanzien der gewone leeningen. Alleen moge hieraan worden toegevoegd, dat in het bedrag van f 45.548.000 niet zijn begrepen de gedeelten der voorschotten, die reeds vóór 1929 werden opgenomen, zoodat dit cijfer tot uitdrukking brengt het bedrag der Rijksvoorschotten, waarover van 1 Januari 1929 af hoogstens nog kan worden beschikt en waarop sinds dien datum geheele of gedeeltelijke uitbetaling plaats vond.

De aandacht zij tenslotte erop gevestigd, dat alle hierboven vermelde gegevens uitsluitend betrekking hebben op door provinciën of gemeenten nieuw gesloten leeningen, de ontvangen Rijksvoorschotten inbegrepen.

Betreffende den *bestaanden* schuldenlast der gemeenten op 1 Januari 1924 en verdere jaren komen bijzonderheden voor in de inleiding van de kortgeden verschenen Statistiek der gemeentefinanciën over het jaar 1929. In een vervolgartikel zullen ook hierover eenige bijzonderheden worden medegedeeld.

V.

MAANDCIJFERS.

OVERZICHT DER OPBRENGSTEN VAN HET STAATSBEDRIJF DER P.T.T. FEBRUARI 1931.

Omschrijving	Werkelijke opbrengst Febr. 1931	Meer of minder dan	
		Febr. 1930	Begroting
Posterijen	f 2.847.452	— f 8.737	— f 17.948
Telegrafie	„ 439.972	— „ 37.740	— „ 71.228
Telefonie	„ 1.842.457	+ „ 162.153	+ „ 40.057
Postchèque- en Girodienst	„ 364.900	+ „ 30.540	+ „ 37.700
Totalen	f 5.494.781	+ f 146.216	— f 11.419

Indexcijfers van Nederlandsche aandelen.

De Bank voor Handel en Scheepvaart te Rotterdam zendt ons onderstaand overzicht:

Indexcijfers van 12 aandeelengroepen der Amsterdamsche effectenbeurs. 1)

	Banken	Electriciteit	Handels-ondern.	Industrie	Kunstzijde	Mijnbouw	Olie	Rubber	Scheepvaart	Suiker	Tabak	Thee
Jaargemiddelde												
1929	158.3	337.5	168.0	432.7	243.0	263.7	402.0	233.5	125.0	398.4	487.3	443.2
1930	149.4	257.7	125.6	264.9	87.4	177.2	371.1	110.7	82.6	292.9	361.3	357.2
Januari 1930	155.8	289.6	143.8	311.7	107.6	211.2	398.2	142.5	102.1	354.4	413.8	396.1
Februari	159.9	278.6	144.2	302.7	103.9	219.—	389.5	154.8	96.6	365.—	428.—	392.4
Maart	157.3	268.5	134.7	291.5	93.2	205.5	386.5	145.1	91.9	346.3	421.2	406.4
April	158.7	283.6	140.4	305.4	100.1	200.8	411.8	142.3	92.3	340.6	423.—	405.7
Mei	156.8	267.6	129.1	281.0	98.1	184.0	402.2	127.5	91.5	309.5	388.4	396.9
Juni	147.7	255.3	123.2	261.7	86.7	170.5	389.4	109.3	83.4	281.2	359.—	344.4
Juli	148.3	257.6	125.8	265.3	93.7	170.9	393.7	106.3	81.5	285.1	356.9	342.9
Augustus	145.8	248.3	116.7	251.7	87.2	162.8	376.9	85.2	75.1	261.3	325.4	306.0
September	142.7	245.9	110.6	246.3	79.1	154.3	360.2	70.3	73.6	236.1	315.9	312.5
October	142.5	241.9	109.8	235.4	67.5	149.2	336.4	77.2	70.7	244.9	317.2	341.3
November	142.4	235.3	116.7	221.4	70.3	153.8	309.3	85.5	69.3	251.8	312.—	329.1
December	134.6	220.7	111.6	204.3	60.8	144.7	299.3	82.5	63.4	238.8	274.7	312.4
Januari 1931	137.2	220.4	110.9	199.—	57.4	149.1	290.7	75.8	63.5	223.8	274.—	280.5
Februari	140.7	239.9	117.5	217.5	69.7	167.5	307.3	80.2	65.6	238.4	307.8	292.1
Maart	143.—	248.6	124.3	223.2	78.9	176.7	288.3	81.4	63.9	243.3	306.2	290.7
April	139.4	238.4	113.5	207.3	84.4	172.4	253.9	58.5	57.5	219.5	299.8	283.4

Schommelingen in het aandelen-indexcijfer. 2 Januari 1931 f 3.591.712.000 = 100.

7 Januari	103.2	4 Febr.	107.6	4 Maart	109.3	1 April	107.2
14 „	102.—	11 „	111.2	11 „	108.3	8 „	106.3
21 „	102.9	18 „	109.6	18 „	110.4	15 „	104.3
28 „	105.7	25 „	109.2	25 „	109.5	22 „	96.4
						29 „	94.5

1) Men zie voor de toelichting op dit overzicht het nummer van E.-S. B. van 15 Januari 1930, blz. 64.

Nadruk verboden.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Anderé opschb. schulden	Beschkb. metaal-saldo
2 Mei 1931	161.900		243.600	42.600	47.420
25 Apr. 1931	162.300		242.100	40.900	49.100
18 „ 1931	165.800		244.400	39.200	52.360
4 Apr. 1931	118.689	47.604	242.079	40.605	53.220
28 Mrt. 1931	118.664	47.429	238.651	56.816	47.906
21 „ 1931	118.626	46.587	240.389	53.778	47.547
14 „ 1931	118.717	43.042	246.072	46.474	44.741
3 Mei 1930	138.964	29.723	272.507	49.047	40.066
4 Mei 1929	162.201	22.353	302.791	35.336	49.304
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
2 Mei 1931		119.700		***	57
25 Apr. 1931		115.700		***	57
18 „ 1931		112.600		***	58
4 Apr. 1931	8.987	29.376	35.088	31.094	58
28 Mrt. 1931	8.942	29.191	37.297	32.933	57
21 „ 1931	8.872	29.892	38.615	32.448	56
14 „ 1931	8.869	29.333	40.898	32.750	55
3 Mei 1930	8.824	36.330	54.025	29.588	53
4 Mei 1929	8.029	26.941	76.457	42.297	55
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbijl. in circulatie	Bankbijl. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
29 Apr. 1931	147.227	349.815	56.465	7.198	25.647
22 „ 1931	146.740	348.444	57.420	5.982	26.500
15 „ 1931	146.202	354.364	50.949	8.376	27.852
8 „ 1931	147.023	358.885	47.237	10.890	28.609
1 „ 1931	145.387	357.057	47.409	24.629	25.685
25 Mrt. 1931	144.519	348.808	54.806	11.362	34.421
30 Apr. 1930	164.284	358.822	64.520	6.755	9.999
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
29 Apr. '31	31.090	17.678	48.924	37.029	57.413	55 ⁵ / ₁₀
22 „ '31	30.950	13.865	54.785	35.403	58.295	56
15 „ '31	34.335	8.372	61.230	35.131	51.839	49 ¹⁸ / ₃₂
8 „ '31	33.400	9.863	59.507	34.000	48.138	46 ⁷ / ₂
1 „ '31	30.350	17.243	58.788	34.693	48.330	43 ¹⁹ / ₃₂
25 Mrt. '31	27.695	9.500	57.704	33.711	55.711	55 ⁷ / ₃₂
30 Apr. '30	59.238	21.002	66.162	36.561	65.462	52 ²⁹ / ₃₂
22 Juli '14	11.005	13.736	42.185		29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitent.	Wissels	Waarv. op het buitent.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
24 Apr. '31	55.616	789	6.906	25.902	19.400	2.795	3.200
17 „ '31	56.098	774	6.905	24.932	19.399	2.885	3.200
10 „ '31	56.107	756	6.912	24.932	19.398	2.927	3.200
3 „ '31	56.097	739	6.941	25.364	19.372	2.941	3.200
25 Apr. '30	42.351	282	6.902	24.440	18.736	2.592	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons. v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culleren
24 Apr. '31	5.082	2.313	77.231	2.366	9.313	12.062
17 „ '31	5.082	2.519	77.791	2.346	9.006	11.493
10 „ '31	5.082	2.584	78.708	2.357	8.717	11.154
3 „ '31	5.082	2.631	79.465	2.420	8.884	10.612
25 Apr. '30	5.395	1.701	70.770	3.723	2.831	8.007
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluippost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

5 Mei 1931.

Eindelijk schijnt in de meeste Noord-Westelijke en Oostelijke staten van Europa een einde gekomen te zijn aan het koude weder, dat in de ontwikkeling van de te velde staande wintergranen een vertraging heeft veroorzaakt, welke op 2 en 3 weken wordt geschat. Sedert de laatste dagen is een verandering ten goede ingetreden en kan ook de uitzaai van zomergranen voortgang vinden. Wanneer een periode van warm weder komt, zal de vertraging in den groei spoedig zijn ingehaald en zullen de nadeelige gevolgen van koude en overvloedigen regen zijn vergeten. Men mag echter wel aannemen, dat hier en daar eenige schade is geleden, hetgeen ook uit Duitschland wordt gemeld. Ook schijnt dat het geval te zijn in Polen, waar onlangs volgens een officieel rapport de conditie van winter-tarwe werd aangegeven met het cijfer 3,1 tegen 3,4 op 15 Maart en 3,5 op 5 April van het vorige jaar. In Polen beteekent in deze opgave 4 goed en 3 gemiddeld. In Roemenië is het weer ook omgeslagen en zachter geworden, doch de laatste berichten uit Bulgarije spreken nog van koud en regenachtig weer. In Rusland schijnt het weder eveneens verbeterd te zijn en is men ijverig bezig met zaaien. Uit Frankrijk, waar ernstig werd geklaagd, komen nu berichten over beter, hoewel koud, weder. De vooruit-zichten van den tarwe-oogst schijnen sedert den winter aanmerkelijk verbeterd te zijn. Uit de Vereenigde Staten blijven bij voortduring gunstige berichten komen over den oogst van winter-tarwe, welke zich tot volle tevredenheid blijft ontwikkelen, en waarvan met vrij groote zekerheid mag worden aangenomen, dat de opbrengst groot zal worden. Het gemiddelde van 5 particuliere schattingen van de conditie van de winter-tarwe op 1 Mei bedraagt 90,2, het gedeelte van de bezaaide oppervlakte, dat door winter-schade verloren ging, is 3 pCt. en de opbrengst van den winter-tarwe-oogst 658 miljoen bushels. Dit zou wel een zeer goed resultaat zijn. Op 1 April werd de opbrengst namelijk geschat op 619 miljoen bushels. De vooruit-zichten voor zomertarwe in het Noord-Westen van de Vereenigde Staten en in Canada zijn echter lang niet zoo gunstig. Met den uitzaai daarvan is men in de Vereenigde Staten gereed gekomen, doch gebrek aan vocht houdt het ontkiemen tegen. Ook in Canada is een tekort aan vocht in den grond en de hoeveelheden regen, welke zijn gevallen, worden als onvoldoende beschouwd. De uitzaai vindt in Canada voortgang. De koersen aan de termijnmarkt te Chicago, welke op tarwe van den nieuwen oogst betrekking hebben, zijn in de eerste helft der afgelopen week slechts weinig veranderd. Daarna is een verhooging ingetreden, zoodat het slot voor Juli 3½ dollarcents per 60 lbs. hooger sloot. De Mei-termijn bleef tengevolge van de Farm Board-bemoelingen nagenoeg onveranderd. Te Winnipeg hebben ook slechts kleine veranderingen in de eerste dagen plaats gevonden en is later een verbetering ingetreden tengevolge der oogstberichten en goede vraag naar tarwe in Europa. Het slot voor den Mei-termijn te Winnipeg was Zaterdag 2½ dollarcents per 60 lbs. hooger dan een week geleden. Gisteren was Winnipeg gesloten. Aan de Argentijnsche termijnmarkten zijn de koersen ook eerst in de laatste dagen gestegen, terwijl in het begin der week slechts kleine fluctuaties plaats vonden. Het slot te Buenos Aires is 27 cents en te Rosario 10 cents per 100 KG. hooger. Van groteren invloed dan de koersen van de termijnmarkt was voor Argentijnsche tarwe in het begin der week de koers van den peso, welke vrij plotseling sterk daalde. Sedert is daarin weder een aanmerkelijke verbetering ingetreden. Geregeld zijn in de afgelopen week flinke tarwe-zaken tot stand gekomen, zoowel naar Europa als naar het Verre Oosten. De vraag in Frankrijk is toegenomen, tengevolge van de verhooging van het percentage buitenland-sche tarwe, dat voor de meelfabricage gebruikt mag worden, en op het oogenblik 30 pCt. bedraagt, terwijl het oorspronkelijk op 10 pCt. was bepaald. De Fransche vraag heeft zich hoofdzakelijk gericht naar Platatarwe, waarvan flinke hoeveelheden zijn gekocht. Men verwacht, dat het toegelaten percentage buitenlandsche tarwe in Frankrijk verder zal worden verhoogd, omdat de aanvoeren aan de binnenlandsche markten onvoldoende zijn en voor het ver-werken van binnenlandsche tarwe ongunstig gelegen molens groote moeite hebben, voldoende hoeveelheden binnenlandsche tarwe te koopen. Ook in Duitschland verminderde het aanbod van binnenlandsche tarwe, zoodat de brood-prijzen verhoogd zijn. De regeering is nu doende deze weder verlaagd te krijgen en onderhandelt met molens en bakkers. Tot tarwe van den nieuwen oogst beschikbaar zal zijn, wil zij voor iedere maand een hoeveelheid vaststellen,

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	27 April/2 Mei 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	27 April/2 Mei 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	29.874	376.273	455.008	—	9.515	11.430	385.788	466.438
Rogge	3.170	132.018	150.891	—	105	18.112	132.123	169.003
Boekweit	431	7.792	5.023	—	145	999	7.937	6.022
Maïs	29.507	364.628	352.401	5.709	86.093	63.782	450.721	416.183
Gerst	24.117	221.492	181.314	147	17.840	16.337	239.332	197.651
Haver	5.374	108.440	76.863	—	1.073	2.152	109.513	79.015
Lijnzaad	3.225	78.298	24.210	13.730	210.345	100.176	288.643	124.386
Lijnkoek	1.985	29.179	62.753	—	107	—	29.286	62.753
Tarwemeel	1.176	31.302	32.333	1.009	13.352	10.735	44.654	43.068
Andere meelsoorten	343	17.326	7.154	453	6.434	—	23.760	7.154

welke door de molens mag worden geïmporteerd tegen een verlaagd invoertarief. Men noemt verlagingen van 5 en van 9 Mark per 100 KG., doch officieel is nog niet bekend, hoe de regeling zal worden. Het schijnt wel in de bedoeling te liggen, dat controle wordt uitgeoefend op de molens, opdat zij niet meer tarwe tegen verlaagd invoerrecht zullen kunnen invoeren dan zij ter verwerking noodig hebben. De verhoging van het toegelaten percentage buitenlandsche tarwe in Frankrijk, de voorgenomen maatregelen in Duitschland, ongunstige weersomstandigheden in Europa en onvoldoende regenval in het zomertarvegebied der Vereenigde Staten en van Canada hebben in de afgelopen week de stemming verbeterd en de vraag verlevendigd. De invloed van de groote voorraden in Noord-Amerika, en de onzekerheid, welke de gedragslijn van den Farm Board zal zijn, zijn daarbij eenigszins op den achtergrond geraakt. De voorraden hardwinter tarwe van den Farm Board aan de Oostelijke kustplaatsen zijn aan exporteurs verkocht en zullen dus worden uitgevoerd. Wat met de groote binnenlandsche voorraden zal gebeuren, is niet bekend.

Voor rogge heeft in de afgelopen week goede vraag bestaan en de disponibile partijen Russische zijn weder aanmerkelijk in omvang verminderd. De prijzen zijn dan ook geregeld gestegen en de consumptie bleef tot verhoogde prijzen koopen. Geregeld wordt Amerikaanse rogge aangeboden; al naarmate de Russische voorraad vermindert en de prijs daarvoor stijgt, wordt de Amerikaanse rogge interessanter. Op enkele dagen zijn zaken in Amerikaanse No. 2 rogge gedaan, doch van geregelde omzet kan nog niet worden gesproken. De vooruitzichten van den nieuwen rogge-oogst in Europa geven op het oogenblik vrij algemeen reden tot tevredenheid. In Polen wordt de stand van de winterrogge aangegeven door het cijfer 3,2 tegen 3,4 op 15 Maart en 3,5 op 5 April van het vorige jaar.

Einde der vorige week, toen verschillende booten met maïs op hetzelfde oogenblik lossende waren, is de premie, welke voor aangekomen en in April leverbare maïs werd betaald, geheel verdwenen. In den loop dezer week is er slechts weinig verandering gekomen in de waarde van aangekomen Platamaïs van den ouden oogst en de aangeboden partijen vonden geregeld hun weg naar het binnenland. Lossende Donaumaïs was moeilijk te verkopen en moest tot lagere prijzen van de hand worden gedaan. Voor stoomende en latere Platamaïs bestond weinig belangstelling en de omzetten daarin bleven beperkt. Koopers durven weinig te ondernemen, eerst in verband met den sedert weder opgelopen flauwen pesokoers, later door het zeer groote verschepingscijfer van de laatste week van maïs uit Argentinië. De prijzen hebben zich echter vrijwel gehandhaafd en ook het vertrouwen van de koopers is teruggekeerd, zoodat er tegen het einde der week weder flinke omzetten tot stand zijn gekomen in pas stoomende booten en op aflading in de eerstvolgende maanden. Aan de termijnmarkten in Argentinië zijn de prijzen in den loop dezer week weinig veranderd. Eerst brokkelden zij langzaam af, waarop later weder enig herstel is gevolgd. De Mei-termijn voor maïs sloot te Buenos Aires 9 cents en te Rosario 10 cents per 100 KG. lager dan een week geleden. De Argentijnsche regering heeft een schatting bekend gemaakt van de opbrengst van den maïsoogst. Deze bedraagt 43.355.000 quarters tegen de geschatte opbrengst van het vorige jaar van 29.113.000 quarters. De opbrengst van den vorigen oogst was door de regering onderschat en ramingen door particulieren van den oogst van dit jaar zijn ook grooter dan de regeeringsraming. De vorige grootste oogst was die in 1926/1927, toen de opbrengst 37.490.000 quarters bedroeg. De aanvoeren van maïs zijn op het oogenblik groot en niettegenstaande de zeer groote verschepingen nam de zichtbare voorraad in de haven-

plaatsen toe.

Het aanbod van gerst is schaarsch, vooral van Donau-gerst, welke in spoedige posities weinig wordt aangeboden. De prijzen voor gerst zijn belangrijk hooger dan voor maïs en zijn gedurende de laatste weken nog vrij aanzienlijk opgelopen. De vastere stemming voor gerst is gedeeltelijk een gevolg van nieuwe maatregelen in Duitschland. Tot nog toe konden importeurs 100 ton gerst invoeren tegen een verlaagd invoerrecht van Mark 6 per 100 KG., wanneer zij 100 ton aardappelvlokken van de regering kochten. Volgens de nieuwe regeling kunnen bij inkoop van 100 ton aardappelvlokken 100 ton gerst worden ingevoerd tegen een invoerrecht van Mark 6 en 100 ton zonder invoerrecht. Ook Canadeesche gerst is mede gestegen. De eerste helft der week gebeurde er nog weinig zaken, doch gedurende de laatste dagen zijn geregeld afdoeningen tot stand gekomen tot stijgende prijzen. Aan de termijnmarkt te Winnipeg zijn de koersen gestegen en het slot was op Zaterdag $\frac{3}{4}$ dollarcent per 48 lbs. hooger. Op Maandag was de beurs te Winnipeg gesloten.

De stemming voor haver was vast en geregeld zijn zaken in Platahaver tot stand gekomen, terwijl ook voor de aanmerkelijk verminderde voorraden Russische haver geregeld vraag bestond. Canadeesche haver is in den loop der week in prijs gedaald en eenige zaken zijn daarin tot stand gekomen. Daarop volgde een prijsverhoging, welke ook bij kleinere omzetten werd betaald. De Mei-termijn sloot op Zaterdag te Winnipeg $\frac{1}{2}$ dollarcent per 32 lbs. lager dan op den vorigen Maandag, doch daarvoor had de verlaging $1\frac{1}{2}$ dollarcent bedragen.

SUIKER.

De afgelopen week begon op de verschillende suikermarkten met flauwe stemming, welke echter gaandeweg iets kon verbeteren. De desolate toestand op de suikermarkt wordt evenals die op de andere goederenmarkten toegeschreven aan de hernieuwde scherpe daling op de Amerikaanse effectenmarkt, welke weer den economischen toestand van dat land weerspiegelt.

In Amerika moesten de houders van ruwsuiker hunne vraagprijzen herhaaldelijk verlagen om tot flinke zaken te kunnen komen. De prijzen, welke betaald werden, waren ca. 1.20 d.c. tot 1.23 d.c. basis Cubasuiker c. & fr. Ook raffinadeurs moesten hunne prijzen verlagen om bevredigende omzetten tot stand te brengen.

De noteringen op de New-York termijnmarkt ondergingen in de eerste helft der week verdere verlagingen, tengevolge van geforceerde liquidaties vooral van Mei posities. In het midden der week trad eene verbetering in, welke echter niet geheel gehandhaafd kon blijven, waardoor het slot met de volgende noteringen afkwam: Mei 1.19; Juli 1.29; Sept. 1.36; Oct. 1.40 en Dec. 1.45, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.25 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 31.000 tons, de versmeltingen 51.000 tons tegen 59.700 tons verleden jaar en de voorraden 314.000 tons tegen 410.350 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Cubaproductie	3.050.000	4.200.000	4.800.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	41.000	26.568	47.500
Weekontv. afscheepavens .	62.287	136.495	166.508
Tot sedert 1/1 N. Oogst ..	1.262.247	2.212.058	3.382.376
Weekexport	40.714	157.210	135.640
Totale export sedert 1/1 ..	655.509	768.446	2.013.144
Voorraad afscheepavens .	1.712.266	1.761.518	1.511.410
„ binnenland	2.059.225	1.981.374	1.370.124
Aantal werkende fabrieken	36	109	64

Volgens F. O. Licht is de uitzaai en het kiemen tengevolge van het late voorjaar vertraagd. Licht publiceert thans zijn tweede raming van de met bieten te beplanten oppervlakte, welke voor Nederland, Denemarken, Roemenië, Groot-Brittannië en Ierland eene vermindering aanwijst en voor Polen en Spanje eene vermeerdering in vergelijking met de eerste raming. De eerste raming voor Europa zonder Rusland luidde 1.623.000 H.A. en deze is thans door bovenvermelde wijzigingen teruggebracht op 1.607.000 H.A.

In Engeland was de markt flauw. Enkele scheeps-ladingen ruwe suiker konden geplaatst worden tot Sh. 6/2½ cif. Raffinadeurs verlaagden hunne vraagprijzen met 3 d.

De Londensche termijnmarkt was vrij rustig. Na een zeer flauw begin sloot de markt prijshoudend met de volgende noteringen: Mei Sh. 6/1½; Aug. Sh. 6/5; Dec. Sh. 6/9 en Maart Sh. 6/11½, voor ruwe rietsuiker basis 96 pCt. cif.

Op Java verkocht de V.I.S.P. ca. 1500 tons Superieur en ca. 3500 tons No. 16 & hooger uit den ouden oogst. Door den verkoop van 7750 tons No. 16 & hooger uit oogst 1931 tot f 7.50 maakte de V.I.S.P. eindelijk een begin met verkoopen uit den nieuwen oogst.

Hier te lande waren de fluctuaties niet noemenswaard. De stemming op de Amsterdamsche termijnmarkt richtte zich naar de buitenlandsche markten, hetgeen zich echter slechts in zeer geringe mate in de noteringen uitte. Deze gaven aan het einde der week het volgende beeld te zien: Mei f 8½; Aug. f 8¾; Dec. f 9½ en Maart f 9½. De omzet bedroeg 6650 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.c. 22 April 1931.

De markt voor Amerikaansche katoen blijft kalm. De dagelijksche fluctuaties zijn gering geweest en gisteravond sloot Liverpool voor wat futures van de loopende maand betreft op 5.47 tegen 5.45 d. op jl. Woensdagmiddag. Egyptische F.G.F. Sakellaridis zakten 10 punten op Donderdag en verder 20 op Vrijdag. Maandag stegen ze weer 10 punten, doch gisteren liepen ze weer terug tot 8.45 d., tegen 8.80 d. op verleden Woensdag. Loco-verkoopen waren de vorige week niet groot en beliepen in totaal 11.860 balen. De helft hiervan ongeveer was Amerikaansche katoen en verder 6.020 balen Zuid-Amerikaansche. Egyptische en Soedaneesche katoen was met 5.470 balen behoorlijk tegenwoordig. Het totaal aantal balen Afrikaansche katoen bedroeg 1.660, terwijl het restant van ca. 2.000 balen bestond uit Oost-Indische en andere soorten.

De markt voor garen van Amerikaansche katoen is vrij lusteloos. De handel heeft niet heel veel te beteekenen en hoewel er hier en daar in grove nummers nog wel iets verkocht is, betreft zulks meer seizoen-verkoopen dan dat van een regelmatigigen handel gesproken kan worden. Wat de medio-nummers betreft, is in de goedkoopere soorten ringtwist nog wel iets afgesloten, doch indien verkoopers hunne prijzen hadden willen verlagen, had meer gedaan kunnen worden. Vele spinners echter schijnen minder genegen te zijn in dezen een tegemoetkomende houding aan te nemen. In tweevoudig getwijd garen wordt voor binnenlandsch gebruik nog wel wat verkocht, doch voor export is de vraag gering. De ervaringen van spinners van Egyptische katoen loopen aanzienlijk uiteen; terwijl velen klagen over gebrek aan vraag, schijnt er aan den anderen kant flink verkocht te zijn, meer speciaal wat betreft inslaggaren voor de weverij en voor doubleerdoeleinden. Sedert ons laatste rapport zijn voor de Oostersche markten enkele orders in tweevoudig getwijd garen tot stand gekomen en over verdere partijen wordt nog onderhandeld.

Voor binnenlandsch gebruik is in crêpe- en poplin-garens voor het verwerken met kunstzijde flink wat omgezet. De handel over het algemeen genomen bepaalt zich tot beperkte inkoop voor direct gebruik.

Wat de doekmarkt betreft, is er nog wel vraag, doch het valt moeilijk te zeggen, in hoeverre de aanvragen in orders worden omgezet. Wat Eng.-Indië betreft, komt de vraag voornamelijk van Karachi en de meer in het binnenland gelegen markten. De Straits, Java en China zenden eveneens aanvragen, hoewel niet in grooten getale; koopers blijken evenwel niet bereid de geboden prijzen te verhoogen, zoodat vele biedingen niet tot zaken leiden.

Manchester, d.d. 29 April 1931.

Prijzen voor Amerikaansche katoen hebben gedurende de afgelopen week weinig gefluctueerd. De ontvangsten in de havens bedroegen dit jaar 400.000 balen meer dan het vorig seizoen, terwijl de uitvoeren ca. 265.000 balen min-

der waren. Egyptische katoen was eveneens vrij vast; verleden Zaterdag noteerde F.G.F. Sakellaridis in Liverpool 8.35 d., tegen 8.15 d. op Woensdag. Verkoopen te Liverpool beliepen de vorige week 29.410 balen, waarvan 15.050 balen Amerikaansche katoen. Evenals de vorige week was het restant vrij regelmatig over de andere soorten verdeeld.

De markt voor garens van Amerikaansche katoen toont weinig verandering. Er is niet veel verkocht, daar de handel zich in hoofdzaak bepaalde tot die fabrikanten, welke wekelijksche zendingen ketting- en inslaggarens afnemen. De exporthandel is kalm. Voor binnenlandsch gebruik zijn enkele partijtjes tweevoudig getwijd garen tot afsluiting gekomen, maar de vraag naar bewerkte garens is gering. Voor Egyptische cops bestaat weinig interesse, evenmin voor het binnenland als voor export. Niettemin hebben sommige spinnerijen nog wel wat verkocht. Wat Eng.-Indië betreft, zijn in fijne mediõ bundelgarens enkele orders tot stand gekomen, doch voor tweevoudig getwijd garen bestaat weinig belangstelling. Voor China zijn enkele flinke orders in fijne tweevoudig-getwijdne garens geboekt. De vraag uit het binnenland naar crêpe- en poplin-garens, tweevoudig getwijd, is tamelijk levendig, evenals voor voilegarens.

Wat de doekmarkt betreft, is er niets gebeurd, dat koopers meer vertrouwen kan schenken en dientengevolge is de stemming lusteloos. Eng.-Indië wacht op een opklaring van den politieke horizon; voor Karachi wordt in lichte goederen nog iets verkocht, evenals voor de markten, welke meer in het binnenland zijn gelegen. China, waar de politieke toestand uitgesproken kalmer is, wacht op het resultaat van de daling van den zilverkoers. Weinig wordt er dus voor al deze markten gedaan, hoewel de Manchestermarkt de koopers voordeelen blijkt te bieden. Voor Egypte en het binnenland wordt op bescheiden schaal iets verkocht.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 21 Apr. 28 Apr.
22 Apr. 29 Apr. T.T. op Br.-Indië 1/5¾ 1/5¾
F.G.F. Sakellaridis 8,15 8,25 T.T. op Hongkong 11¼ 11¾
G.F. No. 1 Oomra. 3,31 3,23 T.T. op Shanghai 1/3¾ 1/3¾

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizentballen balen).

	1 Aug. '30 tot 24 Apr. '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	8521	8115	9025
„ Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	993	1192	1736
„ „ 't Vasteland etc.	3566	3911	4086
„ „ het Orient....	1364	1127	1336

Voorraden.

(In duizentballen balen).

	24 Apr. '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	3532	1658	1428
Binnenland	1176	980	615
New-York	227	100	156
New Orleans	730	419	262
Liverpool	437	372	673

KOFFIE.

Ook in de afgelopen week werd het artikel geheel beheerscht door de berichten uit Brazilië betreffende de voorgenomen heffing van een nieuw uitvoerrecht. Met zekerheid is hier nog wel niet bekend waartoe nu, eigenlijk in bijzonderheden besloten is, doch vast schijnt toch wel te staan, dat de verschillende Braziliaansche Koffie-Staten (met uitzondering van Bahia) het eens zijn geworden betreffende de voorloopige heffing van een nieuw recht van 10/- per baal, te betalen in goudwaarde op Londen op den dag van verscheping. Uit Rio werd vermeld, dat deze belasting na vier jaar zal komen te vervallen, doch dat zij in den loop van dat tijdperk ook zal kunnen worden verlaagd of zelfs geheel opgeheven bij besluit van de meerderheid der leden van den reeds vroeger genoemden Uitvoerenden Raad der Koffie-Staten en dat zij kan worden verhoogd op voorstel van dezen Raad, mits met goedkeuring van de Regeeringen der belanghebbende Staten. De opbrengst, die dagelijks bij speciaal daarvoor aangewezen banken zal moeten worden gedeponneerd, zal worden aangewend voor den aankoop en de vernietiging van een gedeelte der nu bestaande voorraden en der nieuwe oogsten. Een hoeveelheid van 100.000 balen zal jaarlijks worden afzonderlijk gehouden ten behoeve van propaganda voor het artikel door het Koffie-Instituut. Bovendien werd bekend gemaakt, dat de Uitvoerende Raad bestaan zal uit

